

lev

LEV BLADET NR. 3. MAJ 2016

En cool langdistance- svømmer

Landsforeningen
LEV

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE

FOKUS

16

HANDI fylder
20 år – stort
tema om fair
forsikringer

LÆS OGSÅ

23

Nørder ind-
samler DVD'ere
til udviklings-
hæmmede

A Special Touch

- Lige fra Hjertet

6/5-28/8 2016

www.silkeborgbad.dk

Beskæftigelse Chaplin

Café, køkken, bolcher, 3D, butik, pedel

Et rigtigt arbejde...

I Chaplins beskæftigelsestilbud er medarbejderne i front i den daglige drift. Her varetager de hver deres arbejds- og ansvarsområder. Et professionelt pædagogisk personale arbejder parallelt med medarbejderne og yder den enkelte og de forskellige teams støtte og vejledning.

...med en vifte af muligheder

Vil du lære at lave bolcher?
Eller løse håndværks- og pedelopgaver?
Vil du designe smykker?
Ekspedere kunder i en stor strøgbutik?
Eller vil du hellere tilberede og anrette mad til mange gæster?
Vil du servere på byens bedst besøgte café i hjertet af Helsingør?
Vil du lære at arbejde med 3D print?
Chaplin har det hele.

Chaplin
BO, BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE
www.Chaplin.as Tlf: 23499291

DØGNVAGT - 97 12 37 57

MULTIGLAS

Hedelandsvej 15 7400 Herning - ☎ 97 12 37 57

Kontakt@multiglas.dk - 🌐 www.multiglas.dk

I REHABILITER OG BUSSE A/S
HAR VI MERE END

25 ÅRS ERFARING

I AT SÆLGE BUSSE TIL INSTITUTIONER,
PLEJEHJEM OG HANDICAPPEDE

VORES MÅLSÆTNING: At arbejde i løsninger med den bedste lokale service.

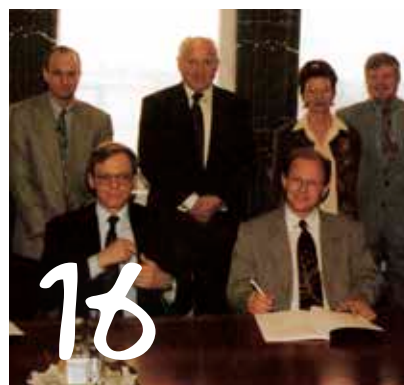
Hos Rehabiliter og Busse A/S, fortsætter udviklingen af det gode koncept. Et koncept hvor vi er komplette. Vi tror på, at den største tryghed opnås, ved at du som chauffør kan få alt det du har brug for ét sted. Som en del af Autotrust Vestergaard A/S, kan vi i Rehabiliter og Busse A/S hjælpe med, at dit transportmiddel ikke bliver en del af de udfordringer du hverdag måtte have.

AUTOTRUST VESTERGAARD A/S, REHABILITER
www.autotrust-vestergaard.dk | 23499291

AUTOTRUST
VESTERGAARD
Autotrust er en del af Autotrust

indhold

- 4 Kort nyt**
- 5 Leder** – Skræmmende skønmalerier
- 6 En cool langdistancesvømmer**
– Nadja Joy elsker at svømme meget og langt
- 10 Modvilje eller uvidenhed** – en debatturné om handicappolitik
- 14 Ledsagelse** – Kommunen har en opsøgende rådgivningsforpligtelse
- 16 LEVs kamp for fair forsikringer** – HANDI Forsikringsservice fylder 20 år
- 23 Nørdemarkedet** – Nørder indsamler DVD'ere til udviklingshæmmede
- 24 HB-valg til efteråret** – Var det noget for dig?
- 29 Indkaldelse til Landsforeningen LEVs ordinære repræsentantskabsmøde**
- 32 Kredscamp** – Fokus på førtidspension
- 35 Det skrev vi for 23 år siden** – Ib's minder fra anstalten i Vodskov
- 41 LEV nyt**
- 42 Kort nyt**

Special Olympics Idrætsfestival 2016 – sport med et smil

Dansk Handicap Idræts-Forbund afholder i samarbejde med Holstebro Kommune og det lokale foreningsliv Special Olympics Idrætsfestival fra den 20.-22. maj. Det bliver tre dage med idræt, udfordringer, glæde og fest for mennesker med udviklingshandicap.

I alt kommer der over 800 deltagere. Kig forbi og se atleterne i fuld udfoldelse på atletikbanerne, i badmintonhallen på håndboldbanen – og hvor de mange idrætter ellers udspiller sig.

Vi du vide mere om Special Olympics Idrætsfestival 2016, kan du besøge hjemmesiden www.dhif-festival.dk.

REKORDÅR I VISO

2015 blev et rekordår for VISO, den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation. Aldrig før har VISO på et enkelt år haft så mange henvendelser og nye sager. Det fremgår af VISOs årsrapport for 2015.

VISO primære opgave er at bistå kommuner, borgere og tilbud med vejledende specialrådgivning i de mest komplicerede sager på social- og specialundervisningsområdet.

VISO fik i alt cirka 4.150 henvendelser i 2015. Det er syv procent flere end året før, og det højeste antal sager, siden VISO blev etableret i 2007. I lighed med de foregående år kom langt størstedelen – cirka 75 procent – af henvendelserne fra kommunerne. VISO igangsatte knap 1.700 sager i 2015. Også det er et rekordhøjt tal. I forhold til 2014 er der tale om en stigning på 14 procent.

Årsrapporten viser også, at sagerne på voksenområdet udgør den største del af VISO-sagerne, nemlig 53 procent. Sagerne på børn- og ungeområdet tegner sig for 21 procent, mens sagerne på specialundervisningsområdet udgør 19 procent.

Læs VISOs årsrapport på socialstyrelsen.dk.

På tide med generelt diskriminationsforbud på grund af handicap

Institut for Menneskerettigheder, IMR, glæder sig over, at regeringen har lovet FN's Menneskerettighedsråd, at Danmark vil sætte ind over for diskrimination af personer med handicap.

For at få sat skub i gennemførelsen af denne hensigts-erklæring har IMR offentliggjort et forslag til en dansk lov, som forbyder diskrimination på grund af handicap. Forslaget tager udgangspunkt i de eksisterende danske forbud mod diskrimination på grund af køn og etnicitet og trækker på de gennemprøvede love om forbud mod diskrimination på grund af handicap i Norge og Sverige.

Hent IMR's lovforslag på menneskeret.dk – søg efter "på tide med generelt diskriminationsforbud på grund af handicap".

AF SYTTER KRISTENSEN,
LEV'S LANDSFORMAND

Skræmmende skønmalerier

Den sproglige kreativitet er stor. Vi kan se det på de sociale medier, hvor en skov af forkortelser og grafiske Smileys kendetegner kommunikationen – og vi ser det, når begreber pludselig skifter mening.

De fleste kender nok et af de snart klassiske eksempler på sproglig udvikling. En bjørnetjeneste er i løbet af de seneste par generationer nærmest blevet vendt på hovedet, så det for mange i de yngre generationer betyder en rigtig stor og god tjeneste. Modsat os andre, lidt ældre, der stadig synes, det handler om en tjeneste, som man faktisk helst var fri for.

Men i statsadministrationen er der også stor sproglig kreativitet i disse år:

Vi har set en fleksjob- og førtidspensions-reform blive udlagt som en heroisk kamp for, at unge ikke parkeres på sidelinjen, selvom den rettelig handlede om at stoppe udgiftsvæksten til førtidspensioner. Vi har set en folkeskolereform forklaret som en vision om inklusion af børn med særlige behov i fællesskabet, selvom det egentlig handler om at bremse specialskeleudgifternes andel af skolebudgetterne. Og senest – og nok snart igen – har vi set en reform af serviceloven, hvor der snakkes styrkelse af fagligheden, helhedsorientering og indsatsen for de svageste, selvom det i virkeligheden handler om at give kommunerne bedre mulighed for at gennemføre besparelser over for de svageste.

Om et halvt års tid træder jeg tilbage som landsformand i LEV, og nye kræfter skal træde til. Det sker efter 15 år på posten. I den periode har jeg været vidne til en sproglig udvikling i statsadministrationen, som er bekymrende og potentielt ødelæggende for tilliden mellem borger og system – og mellem stat og organisationer som LEV.

I de 15 år er jeg i stigende omfang havnet i situationer, hvor jeg – mere eller mindre indirekte – har måttet anklage en regering for at fordreje fakta og dække over virkeligheden, eller for at tegne retoriske skønmalerier. Og det er altså ikke, fordi jeg er blevet stadig mere konspiratorisk og mistroisk anlagt, men fordi jeg gang på gang har kunnet konstatere, at skønmaleriet krakelerer, så snart det rammer den kommunale virkelighed.

Vi så det med førtidspensionsreformen og folkeskolereformen – og det vil helt sikkert også blive tilfældet med reformen af serviceloven, hvis det lykkes at besnære folketingspartier til at tro, at en tilbudsvifte med fratagelse af rettigheder faktisk er helhedsorientering og styrket fokus på de svageste.

Jeg synes, at statens – og faktisk også kommunernes (og KL's) – spinmaskineri er kommet i alt for høje omdrejninger i løbet af mine 15 år som landsformand i LEV. Jeg har forsøgt at følge med og give det nødvendige modspil, men som interesseorganisation for en relativt lille og skrøbelig gruppe borgere, så er man ofte på hælene. I et land som Danmark, med de demokratiske samarbejds traditioner vi har, burde det give anledning til større og mere grundlæggende bekymringer, end det gør.

Tillidskrisen på handicapområdet, som mange har været optaget af på det seneste, kommer ikke fra EU, globaliseringen eller det ydre rum.

...selvom det i virkeligheden handler om at give kommunerne bedre mulighed for at gennemføre besparelser over for de svageste

En

land&distancesvømmer

Nadja Joy elsker at svømme meget og langt, og det er ikke mindst for hende en gevaldig god idé

AF LARS EGE ■

Nadja Joy Tønnesen er 28 år. Hun er langdistancesvømmer. Har svømmet 38 km ned ad Gudenåen på syv timer inklusiv pauser. Hun har klaret en maratondistance (42.195 km), som inklusiv pauser tog 11 timer. Og hvorfor kaste sig ud i en børnedistance over Lillebælt, når man i stedet kan nuppe Storebælt? Den tur klarede hun sammen med en makker på knap syv timer, selv om der var så stærk strøm, at de ved Sprogø ikke kunne komme ud af stedet, før en ledsagebåd sejlede dem et stykke væk fra broen, så de kunne svømme videre derfra. I land kom hun og makkeren, og en stor drøm gik i opfyldelse.

Hun udfordrer også sig selv fysisk med andet end at svømme. Løb, cykling og spinning. Hun har gennemført et længe spinning-event, hvor hun klarede alle ti timer selv. Men hvorfor skulle hun ikke også kunne det?

Jo, fordi selv om udfordringen ville være hård for enhver at klare, så trækkes Nadja Joy i tillæg med en meget sjælden form for udviklingshæmning.

Nadja Joy har Prader-Willi syndrom, der skyldes en fejl på kromosom 15. Det medfører ud over udviklingshæmning en række særlige udfordringer for de anslået knap 200 personer her i landet, der har denne medfødte sygdom. Blandt andet særlig stor risiko for meget betydelig overvægt og derfor behov for motion. En ret hyppig dødsårsag i en ung alder er følgesygdomme af overvægt. Det er urealistisk at forvente, at voksne med Prader-Willi kan lære selv at administrere mad og måltider.

Syndromet skyldes en medfødt skade et særligt sted i hjernen, der resulterer i blandt andet en usædvanlig stor appetit, idet netop den del af hjernen spiller en central rolle for regulering af sult og mæthed. Da Nadja Joy har brug for hjælp til transport og andre praktiske gøremål, og dagligt skal holdes seriøst i ørerne for at styre appetitten, er det nødvendigt, at hendes mor Lilli Tønnesen altid står for kørsel til og fra træning og er med til stævner i ind- og udland. Det er dyrt i det lange løb, og det faldt da også på et kronisk tørt sted, da LEV-kredsen i Sla-

gelse/Sorø på et tidspunkt støttede med et engangstilskud. Lillis og ikke mindst Nadja Joys egen indsats er forklaringen på, at Nadja Joy er normalvægtig og fit. Hele denne viden og bevidsthed i 'PWC-miljøet' om kosten og motionen betyder heldigvis, at mange børn og voksne med PWS i dag er normalvægtige eller kun lettere overvægtige.

VM I IS-SVØMNING I SIBIRIEN

Nadja Joy er medlem af den lokale klub, Storebælt Triatlonklub SKS-Tri. Hun er ikke bare god til at svømme langt, selv om det er det, hun er bedst til. Hun er også skrap til at klare sig i vandet under ret belastende omstændigheder.

Om vinteren foregår træningen ude og inde. Ude har Nadja Joy våddragt og sokker på, og handsker når det er koldt. Det var en anden svømmer, som gerne ville træne sammen med Nadja Joy, der opfordrede hende til at tage med til kortdistance-VM i marts 2016 i den sibiriske flod Tura i byen Tyumen, hvor der til lejligheden blev hugget et bassin i isen. Det ville hun ikke, for reglerne ved et VM er, at man ikke må benytte våddragt, sokker og handsker – kun badedragt. Måske lidt køligt efter Nadja Joys mening – også selv om briller og badehætte er tilladt!

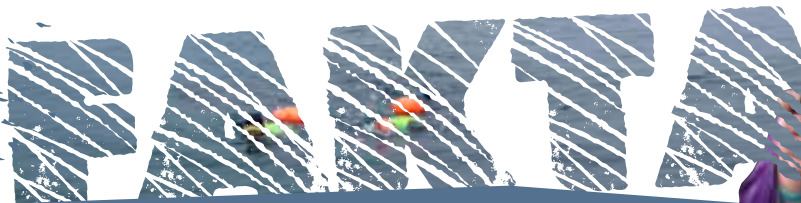
Men efter at have sovet på det – så alligevel!! Den udfordring kunne hun ikke modstå. Sæt nu man vandt en medalje!

Det gik mægtig fint, men at komme på podiet var ikke muligt. Der var jo ikke tale om et handicap-VM, så konkurrenterne i hendes aldersgruppe var både yngre og stærkere svømmere, som hun ikke helt kunne matche. Men Nadja Joy blev med tiden otte minutter og ni sekunder den hurtigste af fire danske kvinder, som stillede op i forskellige aldersklasser på 450 meter, stævnets kongedistance. Almindelige vinterbadere kaldes ifølge Nadja og Lilli for 'te-posere'. Ned i vandet – og hurtigt op igen! Så otte minutter og ni sekunders trækketid burde kunne sikre en overordentlig stærk kop te.

Næste VM i is-svømning bliver om to år i Estland.

Læs fakta om Nadja Joy og Prader-Willi syndrom på næste side...

Om Nadja Joy og Prader-Willi syndrom

HJEMME

Nadja Joy Tønnesen er 28 år og bor i Vemmelev nær Slagelse sammen med sin mor Lilli Tønnesen. Lilli arbejder som køkkenleder i en daginstitution i Karlslunde.

STARTEN OG DIAGNOSEN

Nadja Joy var stor, da hun blev født. Det er atypisk for babyer med Prader-Willi syndrom (PWS). Som 2-3 årig var hun 50 procent overvægtig, skeløjet og uden sprog. Så kom taleinstituttet og børnelæger ind over. Lilli læste en avisartikel om PWS skrevet af en overlæge Hobolt fra Kolding, som hun fluks konsulterede, og som de blev fulgt af i flere år. Han mente, det var PWS. Da Nadja Joy var omkring 11 år kom den store kapacitet på feltet, børnelægen Susanne Blichfeldt, ind over. Hendes konklusion var også Prader-Willi syndrom. Stor lettelse for Lilli, der var blevet set på som den enlige mor, der overfodrede og ikke kunne finde ud af at stimulere sit barn. Lilli stolede dog på og rettede sig efter overlæge Hobolt.

MOTIONEN OG KOSTEN

Så kom der rigtig gang i motionen. Gymnastik, svømning og ridning flere gange om ugen og cykelture på tandem. Lilli gik et halvt år på husholdningsskole (som ene voksne på et hold af teenagere) og fulgte emnet sund kost og motion for at få totalt styr på det. Og Nadja Joy tabte sig.

KONKURRENCE-GENET

Efterhånden begyndte Nadja Joy at deltage i stævner. I starten blandt andet med en konkurrenceform, hvor deltagerne efter hurtighed blev sendt tidsmæssigt forskudt afsted, for at alle dermed kunne nå nogenlunde samtidig i mål. Nadja Joy blev disket for at svømme fra dem alle sammen. Hun mente og mener, at det gælder om at komme først, når man konkurrerer.

PWS skyldes en genfejl. Til gengæld må man antage, at Nadja Joys evner som svømmer skyldes en klar genfordel: Et særdeles veludviklet konkurrence-gen!

NÅR PRADER-WILLI STÅR I VEJEN

I artiklen er beskrevet alt det, Nadja Joy kan på trods af sit handicap takket være talent og vilje. Men der er også noget, hun ikke kan 'takket være' sin Prader-Willi. Det største internationale sportsstævne for udviklingshæmmede hedder Special Olympics World Games. Nadja Joy deltog et par gange, senest i Athen, og Lilli var med som hjælper og helt nødvendigt 'kostpoliti'. De stævner har de måttet opgive, for Dansk Handicap Idrætsforbund accepterer kun egne ledere omkring holdet. Ikke forældre eller andre pårørende.

(Kilder: Lilli og Nadja Joy Tønnesen)

**Mere om Prader-Willis syndrom: www.sundhed.dk
– søg her på Prader-Willi syndrom og på
Landsforeningen for Prader Willi Syndrom:
www.prader-willi.dk**

FRISKFISKEN
Eget røgeri • Take Away • Restaurant
Se menukort, åbningstider og m.m.
www.friskfisken.dk
Levende musik i restauranten på udvalgte dage i sommerperioden.

Søndre Kalgade 4 • 8500 Grenaa • ☎ 8632 1470

Botilbud Lindersvold
www.botilbud-lindersvold.dk

Lindersvoldvej 5
4640 Faxe
Tlf. 2442 4130

Forstander
Jørn Balsen

Ledig plads

UNGDOMSUDDANNELSESCENTER MAGLEMOSEN **BALLERUP**

Ungdomsuddannelse under STU

Ungdomsuddannelsescenter Maglemosen er et uddannelsesstilbud til unge mennesker mellem 16 og 25 år. Uddannelsesstilbuddet gives til unge udviklingshæmmede, der efter endt grundskoleundervisning, fortsat har behov for specialundervisning, værkstedsaktivitet eller tilsvarende som forberedelse til voksenlivet og som ikke kan indgå i de ordinære uddannelsesstilbud. Der kan tilrettelægges særlige forløb under Lov om specialundervisning for voksne.

- Individuelt tilrettelagt uddannelsesstilbud
- Undervisningsaktiviteter, eksterne praktikforløb, liniefag
- Sociale og pædagogiske aktiviteter
- Optagelse kan foregå løbende

Magleparken 1 • 2750 Ballerup • Tlf. 44 77 61 01 • maglemosen@balk.dk • www.maglemosen.dk

Nærvær - Engagement - Tryghed
Døgnet rundt

Tigó Fripleje... Frihed til at vælge

inspiration - tålmodighed - opmærksomhed - anerkendelse - empati - respekt - rummelighed - glæde og åbenhed er blot få af de værdier vi sætter højt.

omsorg og støtte gives døgnet rundt. Her er 12 lejligheder fordelt i tre bygninger med god udenomsplads. Her er rigeligt plads både til privatliv og til at være sammen med andre. Aktiviteterne tager udgangspunkt i beboernes interesser og ønsker. Vores egen skov og sø giver rig mulighed for ude-liv og naturoplevelser. Vi benytter ligeledes det omkringliggende samfund, til cafebesøg, biografture, svømning, ride-terapi, indkøb osv. Tigó fripleje er for borgere over 18år diagnosticeret som værende indenfor autisme spektrum forstyrrelser primært infantil autisme. For at styrke systematikken og dokumentationen af indsatsen og selvevalueringen, benytter vi praksisnære kontrolsystemer via Bosted systemet.

Borgerne modtager støtte efter SEL §83 - §87 - §85 - §97

Tuenvvej 535 - 9870 Sindal - Tlf 4032 5607 - palle@tigo-fripleje.dk - www.tigo-fripleje.dk

Fortid: Tvang
Åndssvag Eksklusion
Institutionalisering
Fiksering
Uværdigt

Nutid:
Selvbestemmelse
Inklusion
Udviklingspotentiale
Ret til eget hjem
Mennesker med
udviklingshæmning
Et værdigt liv

DEBATTURNÉ om handicappolitikens bevægelse

Modvilje eller uvidenhed? - en debatturné om handicappolitik

Vi - SL, FOA og LEV - er bekymrede for, at et værdiskred i politik og praksis over for mennesker med udviklingshæmning og multihandicap er under opsejling i Danmark.

Derfor har vi sammen lavet denne debatturné. Det er vigtigt, at vi forener gode kræfter for at sikre, at den moderne udgave af handicappolitikken ikke kommer til at ligne noget, som vi allerede én gang har gjort op med.

Velkommen til fælles debat!

Marie Sonne, næstformand i Socialpædagogernes Landsforbund
Mogens Bech Madsen, sektorformand i Pædagogisk Sektor, FOA – Fag og Arbejde
Sytter Kristensen, landsformand for Landsforeningen LEV

"DE ÅNDSSVAGES HISTORIE"

Debatten rammesættes løbende med klip fra DR K's gribende dokumentarfilmserie "De åndssvages historie". Her får vi vidneberetninger fra nogle af de mennesker, som har oplevet bevægelsen fra Åndssvageforsorg mod et mere værdigt og inkluderende liv.

Der åbnes desuden løbende op for debat mellem oplægsholdere og fremmødte deltagere.

Program

13.00-13.10 Velkommen til fælles debat

v. Sytter Kristensen, landsformand for Landsforeningen LEV

13.10-14.45 TEMA 1

Handicappolitikkens bevægelse

Engang var normen for stort set alle børn, unge og voksne med udviklingshæmning eksklusion, retsløshed og krænkelse af den enkeltes selvbestemmelse og integritet.

Siden er der sket store forandringer i retning af det bedre. Men aktuelt ses der tegn på endnu et kursskifte, som bevæger sig i den forkerte retning.

Debatten handler om vor tids udfordring – at sikre, at kursen holdes med det rigtige fokus, så vi forhindrer, at handicap-politikken kører af sporet.

Mød for eksempel i Aarhus den 17. maj

Knud Aarup, formand for Socialpolitisk Forening

"Det er på tide, at vi indser, at det velfærdssamfund, som vi alle priser højt, i realiteten kun er et velfærdssamfund for de bedst stillede 80%. Vi har altså efterladt 15-20% af danskerne på samfundets bagperron. Det er ikke rimeligt hverken menneskeligt eller økonomisk. Alle har ret til at få mulighed for at udleve deres drømme og potentialer. Derfor er der behov for et paradigmeskifte i socialpolitikken."

15.15-16.10 TEMA 2

Inklusion i samfundet

En af de vigtige positive udviklinger i handicappolitikken og i synet på mennesker med udviklingshæmning var en begyndende afvikling af de store centralinstitutioner til fordel for mindre bofællesskaber i almindelige beboelseskvarterer.

Spørgsmålet er i dag, om af-institutionaliseringen af udviklingshæmmedes hverdagsliv udfordres af en fascination af stordriftsfordele som centralkøkkenordninger og helhedstilbud?

Mød for eksempel

Henning Jahn, tidligere omsorgselev i Åndssvageforsorgen og i dag formand for Historisk Selskab for Handicap og Samfund

"I 1959 fik vi åndssvagebogen, der byggede på ligeværdighed og det såkaldte normaliseringsprincip. Men der gik rigtig lang tid, før den nye lov for alvor fik betydning for dem, der boede på centralinstitutionerne. I 1970'erne begyndte den nye uddannelse til omsorgsassistent, der udsprang af den nye lov, langsomt at have sin virkning. Menneskesynet ændredes gradvist, og der blev sat fokus på en pædagogisk udviklende indsats. Heraf sprang blandt andet tiltaget med at oprette botilbud til udviklingshæmmede i almindelige beboelseskvarterer som en måde at inkludere dem i det almindelige samfund."

16.10-17.00 TEMA 3

Udviklings mange former

1970'ernes og 80'ernes nye socialpædagogiske faglighed fik stor betydning for mennesker med udviklingshæmning. Fra at være væsener uden udviklingspotentialer, betragtes udviklingshæmmede nu som mennesker, der er 'udviklingssegnede' – både menneskeligt og færdighedsmæssigt.

Spørgsmålet er i dag, om disse værdier udfordres af det intense fokus på arbejdsmarkedstilknudning og selvforsørgelse?

Mød for eksempel

Søs Anne-Lise Bayer, Ekstern lektor ved RUC og DPU

"Vi er i en tid, hvor udviklingen styres med fast hånd fra politisk hold. Og hvor markedsgørelsen af både samfundet generelt og pædagogikken specifikt tager til. Det betyder en række afgørende skred i vores forståelse af blandt andet udviklingsbegrebet, af demokrati og dannelse og – ja, af mennesker med udviklingshæmning. Et skred, som fokuserer på udvikling, og som kan beskrives som forfald af værdifulde tænkemåder."

17.15-18.00 TEMA 4

Handicappolitikkens fremtidige bevægelse

– et ønske om forandring

Med debatarrangementerne vil vi give perspektiv til den nutidige og fremtidige handicappolitik – ikke mindst for dem, som let kan blive afskrevet som en unyttig byrde.

Vi åbner med dette tema op for debat, eftertanke og fordybelse – mellem oplægsholderne indbyrdes og med de fremmødte deltagere.

KOM OG DELTAG I DEBATTEN VED ET ARRANGEMENT NÆR DIG:

- **Odense den 10. maj kl. 13-18**
(UCL Pædagoguddannelsen, Rømersvej 3, 5200 Odense)
- **Aarhus den 17. maj kl. 13-18**
(VIA Pædagoguddannelsen Aarhus, Ceresbyen 24, 8000 Aarhus C)
- **København den 19. maj kl. 13-18**
(UCC Pædagoguddannelsen København, Strandvejen 93, 2100 København Ø)

Det er gratis at deltage i arrangementet (tilmelding påkræves, men ved evt. udeblivelse efter bekræftet tilmelding opkræves et gebyr på kr. 500,-).

Link til tilmelding: <http://www.lev.dk/debatturne>
Første tilmeldingsfrist den 26. april.

Derefter er det selvfølgelig muligt at tilmelde sig evt. ledige pladser. Tilmeld dig LEVs nyhedsbrev eller følg med på LEVs Facebook for en opdatering om ledige pladser.

KARISE EFTERSKOLE www.kariseefterskole.dk

For elever med særlige læringsforudsætninger

KARISEUDDANNELSEN www.kariseuddannelsen.dk

STU - Helhedsorienteret særlig tilrettelagt uddannelse

FORKANTEN www.forkanten.dk
Et inkluderende botilbud

KULTURHUSET LEOPOLD www.kulturhusetleopold.dk
Beskæftigelses tilbud - Socialøkonomisk virksomhed

FLOW

& HELHEDSPÆDAGOGIK

Ideen bag "Karisefonden" er, at de 4 institutioner med udgangspunkt i fælles værdigrundlag vil danne rammen om det pædagogiske arbejde, der leder de unge fra efterskolen gennem den særligt tilrettelagte uddannelse, til et aktivt og ligeværdigt voksenliv.

Institutionernes tætte samarbejde og fælles værdigrundlag sikrer et trygt og sammenhængende flow mellem institutionerne og overgangen fra ung til voksen.

en fælles vej
til voksenlivet

»Alle har ret til et fedt højskoleophold«

Her bliver
ALLE
set og hørt

Venskaber, oplevelser og udfordringer

Slanke- linjen

Livsglæde
Spis sundt
Dyrk sjov motion

Den praktiske linje

er bl.a.
Have og Natur
Cykelværksted
IT- og
medieværksted

STU

Klar til at flytte
hjemmefra
Leve sundt og
selvstændigt

Højskole er også

Friluftsliv
Musik · Drama
Billedkunst

Djurslands Folkehøjskole

En højskole for alle - også for udviklingshæmmede

www.djfh.dk

Drammelstrupvej 15 · Tirstrup · 8400 Ebeltoft · Telefon: 87 52 91 20 · post@djfh.dk

SKAL KOMMUNEN TILBYDE

AF THOMAS GRUBER, POLITISK KONSULENT I LEV ■

Hvordan er kommunerne forpligtede til at følge op på Ankestyrelsens principafgørelse om retten til at få den nødvendige støtte og ledsagelse i forbindelse med en ferie og lignende? Kan kommunen blot læne sig tilbage og håbe på, at ingen henvender sig – eller har den faktisk pligt til at vurdere borgerens behov og tilbyde støtten uden ansøgning eller anden opfordring?

LED- SAGEL- SE

Tiden med åbenlyse fejl- og misfortolkninger af udviklingshæmmedes ret til ledsagelse er åbenbart ikke et overstået kapitel.

I starten af april udsendte Region Nordjylland en pressemeddelelse. Den fangede TV2 Nord og Dknyt, hvilket blev til en artikel under overskriften "Nordjysk utilfredshed over forskelsbehandling af handicappede". Heri forklarede formanden for regionens udvalg for det specialiserede socialområde, at "De fleste af de borgere, der bor på Region Nordjyllands botilbud, har så svære handicap, at de i praksis kun kan ledsages af de medarbejdere, der kender dem godt. Og lige præcis de medarbejdere må ikke påtage sig opgaven."

Udvalgsformanden ville derfor have Danske Regioner til at tage spørgsmå-

let op over for regeringen og sikre, at borgerne i botilbud gives mulighed for at købe ledsagelse af regionen. Altså en form for legalisering af den problematiske – og klart lovstridige – brugerbetalingsskik, som mange udviklingshæmmede var underlagt indtil 2014/15.

LEVs landsformand, Sytter Kristensen, reagerede på den nordjyske udmelding med et debatindlæg i Dknyt. Her slog hun fast, at personalet i regionens tilbud naturligvis gerne må ledsage beboere uden for botilbuddet – de har faktisk pligt til det:

"Selvfølgelig ikke bare må personalet i botilbuddene yde pædagogisk støtte og ledsagelse i forbindelse med ferie, udflugter og lignende. De er faktisk forpligtede til at gøre det, og kommuner og regioner er forpligtet til at sørge for de nødvendige ressourcer til bosterne, for at det kan lade sig gøre," skrev Sytter Kristensen blandt andet.

MISFORSTÅELSER ER UDBREDTE

Den nordjyske udlægning af 'tingenes tilstand' er et godt eksempel på nogle af de mange misforståelser og fejlforklaringer, der stadig flourer, når det gælder udviklingshæmmedes ret til at medtage den nødvendige hjælp i forbindelse med ferie eller udflugter, selvom man skulle mene, at det efterhånden burde være klart for de fleste.

Udviklingshæmmedes ret til ledsagelse uden for botilbuddet er tydeligt fastslået i en principafgørelse, som Ankestyrelsen udsendte i september sidste år. Som vi tidligere har fortalt her i LEV Bladet, så fremgår det af denne afgørelse, at der er et retskrav på ledsagelse til borgere i botilbud, som ikke kan færdes på egen hånd. En ferie i Danmark må anses for almindelig i Danmark og er derfor omfattet af det såkaldte kompensationsprincip i sociallovgivningen.

Det retskrav, som principafgørelsen fastslår, betyder, at en kommune ikke kan afslå at yde den nødvendige støtte og ledsagelse til borgere i målgruppen i forbindelse med ferie, udflugter og lignende. Heller ikke ved at henvise til et eller andet serviceniveau. Ethvert kommunalt serviceniveau, der påstår, at kommunen ikke yder støtte og ledsagelse i forbindelse med ferier eller fritidsaktiviteter, er rent faktisk ulovligt.

KAN KOMMUNEN BARE VENTE PÅ ANSØGNINGER OM LEDSAGELSE?

Men hvad er så kravene til den måde, kommunerne forvalter udviklingshæmmedes retskrav på ledsagelse og støtte i forbindelse med ferie med videre? Hvordan skal kommunerne omsætte principperne i Ankestyrelsens afgørelse?

En del kommuner vil formentlig anlægge den linje, at man 'som udgangspunkt' ikke yder denne form for ledsagelse, men at man løbende vil tage stilling til ansøgninger som borgerne og deres pårørende vil komme med. Med andre ord: "Vi venter til nogen stiller et konkret krav med en ansøgning, og så kan vi jo nok ikke slippe udenom..."

Denne afventende tilgang vil efterlade de allersvageste borgere med udviklingshæmning i stikken. Dem, som ikke har nogen pårørende eller andre, som

har ressourcer til at 'tage kampen op', og som kender lovgivningen. De vil sidde tilbage uden den nødvendige hjælp, fordi de ikke har nogen, som hjælper dem med at gå gennem den store 'ansøgningsmølle' og eventuelle klager til Ankestyrelsen.

Men kommunerne er faktisk forpligtede til også at sørge for, at rettighederne for borgere, som ikke kan søge på egen hånd, opfyldes. I Servicelovens § 12 fremgår det således, at kommunen skal "... sørge for tilbud om gratis rådgivning til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte opsøgende arbejde."

individuelle afgørelser for den enkelte, hvor den nødvendige hjælp ydes. Men kommunen kan også opfylde kravet ved at fastsætte et serviceniveau med et rimeligt niveau af støtte og ledsagelse uden for boligen eller ved at indregne udgiften i de takster, som er gældende for botilbud – og pålægge botilbuddet at opfylde rettigheden.

Sammenfattende kan man sige, at det burde være en del af almindelig kommunal anstændighed at sørge for, at også de svageste i LEVs målgruppe får den nødvendige ledsagelse. Men selv hvis anstændigheden kastes over bord, så kan kommunerne ikke undslå sig at tildele og yde den nødvendige ferie- og

Det er en overtrædelse af lovgivningen, hvis kommunen ikke lever op til sin opsøgende rådgivningsforpligtelse og tilbyder den nødvendige støtte og ledsagelse i forbindelse med ferie, fritidsaktiviteter mv. Også til de borgere som ikke ansøger.

I praksis betyder denne paragraf, at kommunen er forpligtet til at vurdere, om den enkelte med udviklingshæmning er omfattet af Ankestyrelsens principafgørelse og således skal tilbydes støtte og ledsagelse i forbindelse med en ferie, udflugter og lignende. Den vurdering skal kommunen foretage, uanset om der kommer en konkret ansøgning fra borgeren eller ej.

Med andre ord: Det er en overtrædelse af lovgivningen, hvis kommunen ikke lever op til sin opsøgende rådgivningsforpligtelse og tilbyder den nødvendige støtte og ledsagelse i forbindelse med ferie, fritidsaktiviteter med videre. Også til de borgere som ikke ansøger.

INDIVIDUELLE AFGØRELSE ELLER SERVICENIVEAU

Kommunen kan opfylde lovkravet på flere måder. Man kan træffe konkrete og

fritidsledsagelse – det vil ganske enkelt være i strid med lovgivningen.

HANDICAPRÅD ELLER LEV-KREDSE PÅ BANEN

Men, men. Som vi ved fra mange andre områder, så er hverken anstændighed eller lovgivning nogen garanti for, at borgernes rettigheder føres ud i livet.

Derfor er det oplagt for LEVs lokale kredse eller for de kommunale handicapråd at følge op på, hvordan kommunen efterlever Ankestyrelsens principafgørelse – herunder ikke mindst, hvordan rettighederne for de svageste sikres. Kommunen bør med andre ord kunne levere en skriftlig redegørelse for, hvordan den konkret er gået til værks.

På LEVs hjemmeside kan du finde henvisning til Ankestyrelsens principafgørelse.

LEVS LANGE KAMP FOR FAIR FORSIKRINGER

En langvarig kamp mod forsikringsmæssig diskrimination af udviklingshæmmede endte for 20 år siden med, at LEV etablerede en afdeling, som skulle formidle forsikringer til mennesker med udviklingshæmning og andre handicap. Nu, 20 år senere, er HANDI Forsikringsservice et etableret tilbud om gode og billige forsikringer til alle i målgruppen

HANDI
Forsikringsservice

Den 1. maj kunne HANDI Forsikringsservice fejre 20 års jubilæum. Det har været 20 år, hvor det for det meste er gået opad og fremad.

Og der var da også store forhåbninger, da LEV og Codan i 1996 indgik en aftale om, at LEV skulle formidle forsikringer til mennesker med udviklingshæmning. Forud var gået 15 års kamp for handicappedes ligestilling på forsikringsområdet. En kamp der først og fremmest handlede om, at mange handicappede ikke kunne tegne især ulykkesforsikring på grund af deres handicap. Boforsikringer var desuden et problem, fordi forsikringsselskaberne ikke kunne håndtere mange boenheder på samme adresse. Der var ingen statistik, der bakkede forsikringsselskabernes tilgang op, men der var til gengæld heller ingen statistik, som viste det modsatte.

NORMALISERING SLOG IKKE IGENNEM

I årevis forhandlede LEV – og en række andre handicaporganisationer – med forsikringsselskaberne om få fjernet den diskrimination. I 1993 var man nået så langt, at Assurandørsocietetet anbefalede forsikringsselskaberne at indføre en permanent ligestilling mellem handicappede og resten af befolkningen på

forsikringsområdet. Men normaliseringen slog aldrig rigtig igennem, selv om det blev nemmere for handicappede at tegne forsikringer.

Derfor valgte LEV i 1995 at tage kontakt til en række store forsikringsselskaber og tilbød dem et samarbejde om at udvikle en række forsikringer, som skulle fungere på normale vilkår, men samtidig være specialdesignet til mennesker med udviklingshæmning. Et enkelt selskab tog mod invitationen, nemlig Codan. Og i løbet af et år forhandlede man detaljerne på plads om et samarbejde.

MÅLRETTEDE FORSIKRINGER

LEVs krav til forhandlingerne var, at ingen på grund af deres handicap skulle udelukkes fra at tegne forsikring. Dette krav blev imødekommet – dog med den tilføjelse, at der ikke kunne tegnes ulykkesforsikring, hvis pågældende var indlagt til behandling på hospital på tegningstidspunktet.

Fra starten af tilbød man tre forskellige produkter:

- Indbo- og ansvarsforsikring (nu kaldet Boforsikring)
- Hændelsesforsikring
- Pensionsforsikring/Børneopsparing og kapitalpension

Underskrivelsen af samarbejdsaftalen mellem Codan og LEV fandt sted i Codans hovedkvarter.

Forsikringerne var tilpasset den enkeltes behov. Et eksempel er Boforsikringen. Tidligere kunne den tegnes meget dyrt i forskellige selskaber, fordi den var alt for omfattende i forhold til mange udviklingshæmmedes behov. Det nye produkt var derimod specialdesignet efter kundens behov. Det betød, at en ny Boforsikring kunne tegnes for medlem en tredjedel og halvdelen af, hvad der før var muligt.

Det blev fra LEVs side understreget, at LEV ikke skulle til at sælge forsikringer. LEVs rolle skulle være at formidle de nye forsikringsprodukter. Codans rolle skulle være at behandle de forsikringssager, der kom.

Til at varetage arbejdet med forsikringerne blev der ansat en konsulent, nemlig Finn Stoltze. I første omgang blev han ansat for et år. Desuden blev der samlet et korps af ulønnede formidlere fra de 16 amtskredse, som skulle hjælpe med at formidle den nye forsikringsmulighed ud lokalt. Hvor de lokale formidlere viste sig ikke at være en langtidsholdbar model, så var det anderledes med Finn Stoltze. Han blev i LEV, til han gik på pension i 2006.

LAUST KUNNE IKKE FORSIKRES

I 1976 blev Laust født. Han var barn nummer to af Sytter Kristensen og hendes mand Mogens – og i øvrigt født med Downs syndrom.

Sytter oplyste deres daværende forsikringsselskab om, at der nu var to børn i familien. Det havde de ingen kommentarer til.

Halvandet år senere havde Sytter og hendes mand besøg af en assurandør fra et andet forsikringsselskab. De havde et godt tilbud til familien om en billigere forsikring. Men så kom Laust ind i stuen.

- Han havde ligget og sovet, men vi hentede ham ind i stuen, da han vågnede og græd lidt. Han sad lige så stille på gulvet og legede. Men så spurgte assurandøren, om det var vores barn nummer to. Det var det jo, og så sagde han: "Han kan ikke blive forsikret hos os."

- Og det ville han heller ikke kunne i det første selskab, men vi havde aldrig tænkt på, at der var noget særligt at fortælle om Laust, og de spurgte heller aldrig, fortæller Sytter, der mange år senere blev formand for LEV.

FØLELSEN AF EKSKLUSION

Forsikringsskiftet blev ikke til noget. Men oplevelsen sidder stadig i Sytter her snart 40 år senere.

- Det at sidde med en konsulent, som kasserer ens barn, det er hårdt. Følelsen af eksklusion... Det havde vi ikke oplevet tidligere. Men det var også med til at give os en følelse af "fand'me nej!"

Så historien blev fortalt i mange af de sammenhænge, som Sytter og

hendes mand kom i. Og dermed var den også med til at skabe grobund for det arbejde, som LEV op igennem 80'erne gjorde for at få Assurandørsocietetet til skabe anstændige forsikringsbetingelser for udviklingshæmmede og, da det ikke lykkedes, så i sidste ende samarbejdet mellem LEV og Codan om HANDI Forsikringsservice.

Forsikringsselskabernes daværende tilgang til udviklingshæmmede skyldtes en frygt for, at der var tale om nogle mennesker, som handlede helt uforudsigeligt og kunne finde på hvad som helst. Derfor ville de også lave flere ulykker end resten af befolkningen – og dermed en dårligere forretning for selskaberne. Det har ikke just været Sytters erfaring:

- Laust, og mange som ham, var meget mere beskyttet. Vi var altid sammen med ham, mens hans søster jo løb meget mere rundt uden os til at overvåge hende.

Da Laust skulle have sine egne forsikringer, blev de naturligvis tegnet hos HANDI. Han har aldrig haft en forsikringsskade.

vi har talt med Finn Stoltze, der i de første godt ti år stod i spidsen for HANDI Forsikringsservice, om, hvordan han oplevede opstarten og udviklingen – og om hvordan han oplevede samarbejdet med Codan

PROJEKT FORSIKRING

At LEV for 20 år siden indledte "Projekt forsikring" skyldtes, at ingen forsikrings-selskaber udbød ulykkesforsikringer, der var relevante for udviklingshæmmede. Forud var gået flere år med kamp for at også mennesker med udviklingshæmning kunne få lov at tegne ulykkesforsikringer.

Fra starten af bestod forsikringsafdelingen af en forsikringskyndig, Finn Stoltze, og en deltids LEV-medarbejder. Finn Stoltze:

- Jeg blev ansat på en étårig kontrakt, der så kunne forlænges, hvis forsikringsinitiativet viste sig at være en succes. Der var altså tale om en form for gambling – så derfor var der fart på lige fra begyndelsen.

- De første år bestod en væsentlig del af arbejdet i at rejse rundt i landet og holde foredrag om forsikringerne og at besøge institutioner, bosteder, bofællesskaber og handicapafdelinger og hjemmevejledere i kommunerne.

- I LEV mente nogen, at en del af formidlingen kunne overlades til interesserede i kredsene. Men uden kendskab til forsikring var dette forsøg dømt til at mislykkes – hvilket også viste sig efter forholdsvis kort tid.

KUN FORMIDLING – IKKE SALG

Et vigtigt punkt på dagsordenen var, at LEV ikke "solgte", men derimod "formidle" forsikringer, hvilket var en anderledes måde at "få kunder i forretningen" på. Men det var naturligvis vigtigt – og er det stadig – at gøre det tydeligt, at LEV kun ville det bedste for mennesker med udviklingshæmning.

- Så kunne vi se, at de kunne blive dækket bedre med "normale" forsikringer, ja, så fik de det at vide, fortæller Finn Stoltze.

SAMARBEJDET MED CODAN

- At Codan blev valgt som forsikrings-selskab var umiddelbart ikke logisk, idet mange anså Codan for at være et dyrt selskab og tillige et selskab, der behandlede kunderne strengt. Det viste sig bestemt ikke at holde stik, idet samarbejdet levede helt op til LEVs forventninger, både hvad pris og skadesbehandling angik. LEV fik fra starten direkte kontakt til beslutningstagere i Codan, så 99 procent af sagerne blev løst i "en håndvending".

Lige fra starten af fik LEV fin støtte fra Codan. Samtidig fik Codans assurandører besked på ikke at røre LEVs målgruppe, men derimod at henvise til samarbejdet med LEV, når de mødte "potentielle kunder".

Desuden viste Codan sig meget imødekommende med hensyn til at ændre, forbedre og tilføje til forsikringerne efter LEVs ønsker hen over årene, som for eksempel da en forsikringstager fik et cykelstyr i maven og skulle opereres. Her ændrede Codan betingelserne bagud, så vedkommende fik en erstatning. Af andre udvidelser kan nævnes brille-dækning, hvilket Codan var lidt mindre interesseret i at få med i dækningen, da man havde dårlige erfaringer med netop brilledækninger.

- Men som de ansvarlige i Codan sagde: "Hvis det ikke går, bliver vi enten sendt til Sibirien eller på efterløn" – og det gik også ganske udmærket.

SAMARBEJDET I UDBUD

Efter nogle år blev det forsøgt at opnå lignende dækninger i andre forsikrings-selskaber. Der blev lavet udbudsmateriale til tre andre selskaber, men uden succes.

- Der var ingen af de øvrige selskaber, der var interesserede – forstå det hvem, der kan – Codan og LEV tjente penge på ordningen, LEV havde fuldt indblik i skadesudbetaling og kunne fremvise fine skadesprocenter og LEV kunne tilbyde relevant forsikringsdækning til handicappede. Mærkeligt at de ikke kunne se potentialet i det.

FRA 0 TIL OVER 19.000 TEGNEDE FORSIKRINGER

Finn Stoltze fik i første omgang ét år til at banke LEVs nye forsikringsinitiativ i gang. Da han stoppede 11 år senere, var det en solid succes.

"CODAN/LEV-PAKKEN" BLEV TIL HANDI FORSIKRING – SOM BLEV TIL HANDI FORSIKRINGSSERVICE

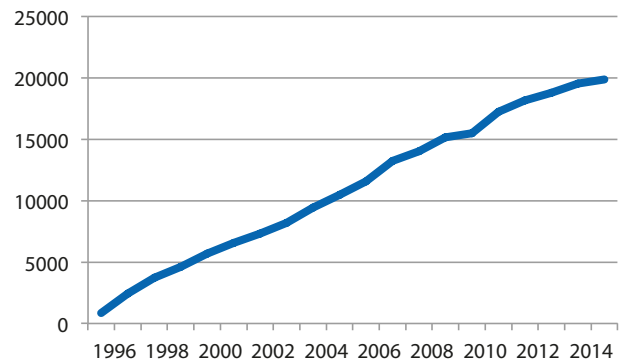
Navnet "HANDI Forsikring" var selvopfundet og blev til, da der kom andre handicapforeninger med i samarbejdet. Men efter nogle år med navnet blandede Finansministeriet sig pludselig, idet man gav LEV fire uger til at ændre navnet med den begrundelse, at HANDI Forsikring ikke var et forsikringselskab.

- Jeg blev truet med bål og brand og en mulig fængsling, så et nyt navn måtte opfindes og formidles ud. "Service" blev tilføjet – Finansministeriet var tilfredse – derfor det nuværende navn "HANDI Forsikringsservice".

ANDRE FORENINGER KOM MED

Tilgang fra andre handicapforeninger, som for eksempel ULF, Ligeværd og Scleroseforeningen, kom via mund til øre, hvor LEV tog initiativ til også at hjælpe disse foreningers medlemmer med at få dækket netop deres specielle forsikringsbehov.

Og det kan nu konstateres, at HANDI Forsikringsservice er en stor succes til glæde for mange mennesker med udviklingshæmning – og for mange medlemmer af andre handicapforeninger. Så "Projekt forsikring" er kommet for at blive.

Udviklingen i antallet af solgte Bo- og Hændelsesforsikringer.

HANDI Forsikringsservice har gennem årene oplevet en markant stigning i antallet af forsikringskunder. I 1996, HANDIs første år, tegnede man 844 forsikringer, fordelt på en tredjedel Hændelsesforsikring og resten på Boforsikring. Det tal er i år steget til i alt 19.880 tegnede forsikringer med nogenlunde samme fordeling.

Der har været en konstant stigende efterspørgsel på at få tegnet forsikringer i takt med, at mange i målgruppen er flyttet fra kommunale institutioner til egne selvstændige boliger.

NYE FORSIKRINGSMULIGHEDER

I de forløbne 20 år er der sket mange ændringer og tilpasninger af forsikringsmulighederne.

I takt med at markedet har ændret sig, og at der opstår nye behov, har HANDI i samarbejde med Codan formået at få deres forsikringer til også at matche disse behov.

Til Boforsikringen er der mulighed for at købe tilvalgsdækninger som glas/kumme, elskade, afbudsforsikring i forbindelse med rejse.

Henover tid er der så opstået behov for elektronikdækning, og det sidste nye er hundeanvarsforsikring.

For Hændelsesforsikringen er der ligeledes sket justeringer over tid. I begyndelsen var der en aldersbegrænsning, som betød, at man ikke kunne få denne forsikring, når man var fyldt 67 år, dette er nu bortfaldet. Desuden er dækningssummen på brilledeknningen fulgt med tiden, så den er steget fra 3.750 kr. til 6.000 kr. pr. skade om året. Og så er aldersgrænsen på brillerne rykket fra to år til tre år. Endelig kom der for en del år siden høreapparatsdækning på.

Igennem alle årene har HANDI samarbejdet omkring disse forsikringer med mange af de organisationer, der er med under DH. Foreningerne oplyser på deres hjemmesider omkring de forsikringsmuligheder, HANDI tilbyder og henviser til HANDI.

Se mere om hvad HANDI i dag tilbyder på handiforsikringsservice.dk.

HANDI BIDRAGER STORT TIL LEVS AKTIVITETER

HANDI Forsikringsservice bidrager stort til LEVs målgruppe, økonomi og profil udadtil. Så for LEVs administrerende direktør er der kun godt at sige om tilbuddet

- Verdens bedste forsikringer til verdens bedste priser!

LEVs administrerende direktør, Torben Wind, er ikke i tvivl, når han skal beskrive HANDIs bidrag til mennesker med udviklingshæmnings forsikringsmuligheder. Og i øvrigt også til personer med mange andre handicap. Men der er fortsat uopdyrkede markeder:

- Ambitionen er at finde de uforsikrede eller dårligt dækkede og sørge for, at de tegner en forsikring gennem HANDI.

Et af midlerne hertil er en hvervekampagne, som HANDI kører i øjeblikket. Hertil bidrager Codan i øvrigt med næsten en million kroner til udgangen af 2016.

PENGE TIL GAVN FOR MÅLGRUPPEN

I 2015 havde HANDI et provenu på 4,1 million kroner, som går til LEVs generelle interessevaretagelse.

- LEVs forretningsudvalg og hovedbestyrelse har besluttet, at provenuet skal komme alle udviklingshæmmede til gode. Og det gør vi ved at bruge pengene i det arbejde, LEV generelt gør for

mennesker med udviklingshæmning, siger Torben Wind.

- Når der er så stort et provenu kunne man selvfølgelig godt argumentere for, at forsikringspriserne skulle sættes ned. Men det ville betyde, at priserne faldt uden for normalspektret for forsikringer i forhold til andre selskaber. Og det vil ikke være acceptabelt hverken for os eller Codan.

Torben Wind lægger også vægt på, at HANDI er med til at trække nye medlemmer ind i LEV.

- Det er ingen betingelse, at man er med i LEV for at være kunde hos HANDI, men mange er det givetvis, og det er vi selvfølgelig glade for. Derudover giver HANDI meget goodwill til LEV, og kan have betydning for både medlemskaber og anden ekstern støtte til foreningen.

STENEN I SKOEN

HANDI Forsikringsservice kører bare derudaf. Men der er en enkelt stor usikkerhedsfaktor, som har spøgt igennem de seneste år nemlig anmeldelse af sa-

ger fra pædagoger og andre på grund af vold eller andre voldsomme handlinger fra nogle af forsikringstagerne – i øvrigt også et problem, som nogle af dem, der arbejder med sindslidende, oplever.

- Ved flere af de sager, der allerede har været, har vores påstand været, at skaden er sket, fordi støtten til borgeren har været underprioriteret. Kommer der flere af den slags sager, og bliver vores påstand afvist, så kan de ødelægge hele økonomien på ansvarsforsikringsdelen og ultimativt, at mennesker med udviklingshæmning ikke kan tegne en ansvarsforsikring. Det vil ikke være rimeligt - for det ville i givet fald være en slags ekstra-betaling på grund af et handicap, forklarer Torben Wind.

LEV arbejder derfor på en politisk løsning, som kunne gå ud på, at der skal etableres en pulje, som alle forsikringstager skal bidrage til med et meget beskedent beløb til dækning af den form for erstatningssager.

1996: Pensionskonsulent i Codan, Allan Florin, og LEVs vicedirektør, Flemming Brank, glæder sig over den nye aftale.

Jan Rud, tidligere underdirektør i Codan.

HANDI Forsikringsservice er et socialt ansigt udadtil for Codan. Men først og fremmest er det en forretning. Det fortæller tidligere underdirektør i Codan, Jan Rud

EN GOD FORRETNING

- Det hele startede med, at Erik Hertz fik kontakt til Flemming Brank. Udtalelsen kommer fra Jan Rud, tidligere underdirektør og chef for gruppeaftaler i Codan.

Flemming Brank var vicedirektør i LEV og Erik Hertz var assurandør hos Codan. Så da Hertz via Flemming Brank fik kendskab til, at LEV havde en masse ejendomme, der kunne være interessante for Codan rent forsikringsmæssigt, så han muligheden for et udvidet samarbejde og gik videre med ideen til Jan Rud.

Samarbejdet kørte faktisk derfra og er ikke stoppet siden.

Borgeren med udviklingshæmning kom først til senere hen som selvstændigt forsikringsobjekt. I øvrigt sammen med medlemmer af LEV, for hvis man havde et medlemskab af LEV, kunne man i mange år få billige forsikringer hos Codan. Codan plejer jo selv at stå for kontakten til deres kunder, men i dette tilfælde var det nødvendigt med et mellemlid, som kendte borgeren ind-

gående, nemlig det, der blev til HANDI Forsikringsservice. Jan Rud:

- Vi fandt hurtigt ud af, at vores egne sælgere ikke skulle tegne forsikringerne. Det skulle I gøre. Det ville være for nemt for en Karl Smart-assurandør at oversælge.

PUDSE GLORIE

For Codan betyder HANDI noget i forhold til firmaets såkaldte CSR-regnskab – det vil sige firmaets sociale profil. Men først og fremmest er det en forretning: - Vi pudsede glorien med de her forsikringer. Vores engelske moderselskab ville gerne have, at vi gjorde noget socialt. Men jeg så først og fremmest en mulighed for at lave et samarbejde til gavn for alle. Og ikke bare nemme tjente penge nu og her. For det var det ikke. Sigtet var fem-seks år ud i fremtiden, da vi startede, for vi var godt klar over, at det skulle løbes i gang. Det var som at dreje en supertanker, siger Jan Rud.

Codan bruger dog ikke HANDI aktivt i deres promoveringsarbejde, men samarbejdet har alligevel været med

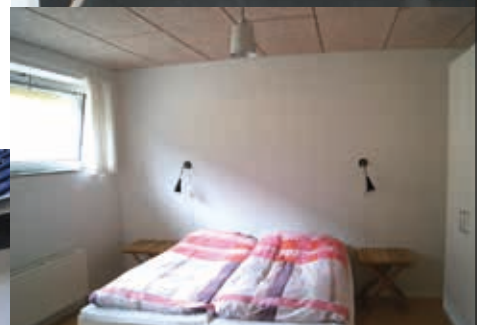
til at åbne døre til blandt andet andre handicapforeninger, som de nu har et samarbejde med.

TILLID

I Codan-sammenhæng er salget af forsikringer til udviklingshæmmede ikke en stor forretning. Men selv om resultaterne svinger, så lever samarbejdet helt op til Codans forventninger. Til gengæld er det en ret sikker forretning. Salgsarbejdet kræver et kendskab til målgruppen, som kun LEV har, så det er svært for andre selskaber at komme ind på markedet.

Ifølge den gamle Codan-underdirektør er samarbejdet med LEV baseret på åbenhed og loyalitet:

- LEV tænker jo lige så fornuftigt som mennesker! LEV har det fulde indsigt i HANDIs resultat, så LEV har hele tiden kunnet stå på mål for alt omkring dette samarbejde. Og det er helt afgørende.

Pamhulegård handicap venlig feriebolig

700m2 dejligt stort feriehus beliggende på stor naturgrund i Pamhule midt i den smukke danske natur. Her er du tæt på skov, strand og vand. Huset ligger med skøn udsigt over Pamhule sø og skov.

Huset har 10 dobbeltværelser alle med eget bad.

Husets samlingspunkt er det store opholdsrum med stort åbent køkken, spiseafdeling og opholdsrum med tv, billardbord og bordtennisbord. Tilhørende er et stort pool rum med 60 m2 stor swimmingpool og lille separat børnebassin samt spa og sauna.

Huset er meget handicapvenligt uden trapper og med god plads på både værelser og badeværelser. Der er loftslift til både swimmingpool og spabad. Desuden er der en mobillift samt en toiletstol til rådighed i huset.

Huset udlejes som udgangspunkt på ugebasis med skiftedag lørdag. Prisen for en uge er DKK 17.500 i perioden oktober – marts måned. For øvrige måneder er prisen DKK 20.000 inkl. forbrug pr. uge.

Få yderligere information på www.pamhulegaard.dk eller ring på 5129 3042 for nærmere information og booking.

AF ARNE DITLEVSEN ■

NØRDER indsamler DVD'ere til udviklingshæmmede

Nørdemarkedet, der egentlig mest laver marked med køb og salg af videospil, bøger og spilfigurer, har besluttet, at de vil indsamle DVD-film til mennesker med udviklingshæmning, som ikke føler sig helt trygge ved at rode rundt med Netflix og andre lignende tjenester

Det startede med et gammeldags loppemarked for nørder, spil-nørder.

- Jeg har altid været noget af en nørd. Jeg elsker alt med spilfigurer som Warhammer og videospil. Og så kommer jeg fra en krejlerfamilie, der tit gik på loppemarkeder. Da jeg samtidig havde en masse lort, der stod og fyldte, tænkte jeg, at det kunne være smart, hvis noget af det kunne sælges.

Sådan beskriver initiativtager Morten Juel Søndergaard starten på det, der nu er blevet til det fast tilbagevendende loppemarked Nørdemarkedet. Og Morten er åbenbart ikke den eneste

spilnørd, som har haft behov for at få muget ud derhjemme. Det er et strømnet med interesserede, som har købt og solgt drager, soldater, orker i små størrelser, brætspil, tegneserier og tilbehør til rollespil.

Det er nu et par år siden, at Nørdemarkedet startede, og nørderne har i den forløbne tid holdt marked næsten hver måned. Først i Roskilde, hvor Morten bor, og nu også i København, hvor nørderne i april holdt Nørdemarked for første gang i Carlsberg-byen.

STØTTE TIL MENNESKER MED SOCIALE UDFORDRINGER

Nu har nørderne udvidet forretningen med hjælp til sociale foreninger. For at holde lidt på folk, som ellers begynder at sive ved 14-15-tiden, afholdt de i forbindelse med markedet i marts en nørdauktion med Roskildes borgmester, Joy Mogensen, som auktionarius. Overskuddet, der blev på 5.000 kroner, gik til Landsforeningen for Autisme, som Morten kender til, fordi han selv er autist. Nu har de besluttet, at Nørdemarkedet fremover vil arbejde med en social forening i et halvt år, hvorefter den skiftes ud med en ny social målgruppe.

Næste sociale tiltag kommer udviklingshæmmede til gode, fordi Nørde-

markedet i juni vil indsamle DVD-film, som skal uddeles til mennesker med udviklingshæmning. Ideen kom fra en af Mortens kammerater, der arbejder på et bosted for udviklingshæmmede. Han nævnte, at for mange udviklingshæmmede er DVD'ere bedre end Netflix og alle de andre nye online streaming-tjenester, fordi det simpelthen er nemmere at finde ud af.

Det er nu endt med en indsamling af DVD'ere på det Nørdemarked, der finder sted den 4. juni. Kom og aflever dine gamle og nye DVD'ere på INSP, Køgevej 4 i Roskilde, og så sørger nørderne for, at de kommer ud til mennesker med udviklingshæmning, som gerne vil se en god film.

- De første 20 personer, der kommer med DVD'ere, får Skylander merchandise. Der vil også være en tombola, som man får lodder til ved at aflevere DVD'ere. Her kan man blandt andet vinde en mannequin og forskellige spilting, siger Morten Juel Søndergaard.

Han regner med, at der kommer mindst 200 DVD'ere ind, som skal sendes videre til udviklingshæmmede.

Følg med i, hvad nørderne laver, på facebook.com/Nerdloppemarked.

Så skal der snart vælges ny HB — er det noget for dig?

Til november er der repræsentantskabsmøde i LEV. Der skal blandt andet vælges formand, men også hele hovedbestyrelsen (HB) er på valg. Medlemmerne af HB kommer fra LEVs kredse eller tilsluttede foreninger. LEV Bladet har talt med tre af de nuværende medlemmer om, hvordan de oplever at være med i LEVs ledende politiske organ. Forhåbentlig kan det inspirere andre til at få lyst til at stille op – det håber de tre medlemmer i hvert fald

Allex Lund Pedersen, 49 år, med i HB siden 2012. I valgperioden før var han suppleant til HB. Allex har en multihandicappet datter, der i dag er 20 år. Allex bor i Støvring i Rebild Kommune.

Maskinrummet

- Min vej ind i HB var som suppleant. Det var en god måde at komme ind i det på. Jeg prøvede at være med til nogle møder først, fordi hende, der var valgt i kredsen, meldte afbud. Så jeg vidste, hvad det indebar. Ved næste valg stillede jeg op.

Allex havde selvfølgelig allerede interesse for at komme ind i HB, da han lod sig opstille som suppleant. Hans motivation var at få indflydelse på, hvordan LEV skulle udvikle sig.

- HB er maskinrummet i LEV. Det er her, man har en masse diskussioner om strategier og mål. Og så er det et bindeled til kredsene. Jeg ville gerne være med til at være budbringer begge veje. På den måde kan man være med til at skabe en rød tråd i organisationen. Især synes jeg, at det er spændende at arbejde med handleprogrammet – det betyder meget i forhold til, hvilken vej LEV skal gå.

- Jeg oplever, at arbejdet i HB er blevet mere professionaliseret. Det er blevet mere tydeligt, hvad og hvordan vi arbejder med tingene. Vi kan ikke det hele, men skal vælge nogen fokuspunkter og virkelig gå efter gennemslagskraft her.

- Forholdet til medarbejderne er også vigtigt. Sparring fra HB og til medarbejderne og retur er meget vigtigt. I det hele taget er det vigtigt for hele organi-

sationen, at medarbejderne i sekretariatet trives. Vi arbejder jo for det samme.

Alex var 41 år, da han kom ind i HB som suppleant.

- Det var lidt som at komme i de gamles klub. Gennemsnitsalderen var høj, men folk var stadig nysgerrige. Jeg har følt mig velkommen, og der bliver også lyttet, selv om man er ny.

Ifølge Alex er det vigtigt, at HB er bredt sammensat i forhold til erhvervs- og brugererfaring. Han er selv socialpædagog:

- Mit civile erhverv har givet mig en bred indsigt på det specialiserede område. Det er her, at jeg særligt kan byde ind. Men der er også de økonomer, medieuddannede og jurister i HB, og det er vigtigt.

- Den anden vej har jeg også lært noget, jeg har kunnet bruge professionelt. Jeg er blevet meget bevidst om mødeledelse – det har jeg lært meget af.

Et af Alex' store ønsker i forhold til den næste HB er, at også forældre til mindre børn har lyst til at stille op, så HB løbende kan blive klædt på om deres situation.

- Jeg er ikke selv blevet skræmt væk og stiller også op næste gang. Og med besparelser og tiltagende forråelse bliver vi ikke arbejdsløse foreløbig.

Steen Stavngaard, 69 år, i HB siden 2000, FU fra 2001-2006, pensioneret gymnasielærer. Far til udviklingshæmmet søn uden diagnose, som nu er 35 år. Steen bor i København.

Giver et enormt netværk

Steen Stavngaard gjorde lidt af en lynkarriere, efter han i 1999 blev valgt ind i LEVs København-kreds. Året efter var han i HB og mindre end to år senere i FU. Derudover var han også i fire år formand for uddannelsespolitisk udvalg i DH i Øerne. Det var nu ikke en planlagt karriere, men forskellige opfordringer gjorde, at han lod sig opstille til de forskellige poster.

- Det er en generel politisk interesse, som har været min drivkraft. Jeg havde i mange år været aktiv i blandt andet Skole og samfund. I LEV var det min interesse for det nationalpolitiske på handicapområdet, der trak.

Med en professionel baggrund som gymnasielærer og politisk aktiv på skoleområdet har det især været uddannelsesområdet, der også har haft fokus i LEV.

- Jeg har siddet i både uddannelsesudvalget og inklusionsudvalget. I forhold til inklusion var det jo besluttet i folketinget. Så vi skulle i LEV beslutte under hvilke betingelser, vi kunne støtte op om det. Jeg har også været med til at få Best Buddies (venskaber mellem udviklingshæmmede og ikke-udviklingshæmmede) i gang i Danmark.

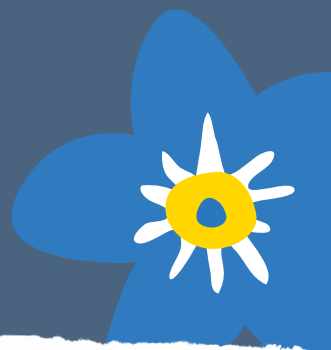
- Ved at gå ind i HB har man mulighed for at påvirke politikken. HB har været

gode til at bruge de evner, medlemmerne har. Og de lytter. Jeg oplever ikke HB som et organ, hvor man skændes, selv om der i perioder har været sager, som har fyldt negativt. Men der er mange gode diskussioner. Og det er jo heller ikke altid, at indstillingerne fra FU bliver taget til efterretning. Så HB kan gøre en forskel.

Steen har ikke direkte kunnet bruge de erfaringer, han har fået gennem sit organisationsarbejde i LEV i sit professionelle virke. Og så dog:

- Jeg har haft stor glæde af det netværk, jeg har fået blandt andet gennem møder for LEV i Bruxelles og Irland. På den måde er jeg blevet en anderledes person – også arbejdsmæssigt. Desuden har de erfaringer, jeg har fået ved at deltage i konferencer og på HB, modnet mig og givet mig større selvtillid i jobbet.

Steen bliver 69 år her i maj. Han regner med at stille op til HB-valget til efteråret.

Gitte Larsen, 50 år, valgt som HB-suppleant i 2012, men kom i HB et år senere på grund af frafald. Gitte er mor til en pige på 21 år, som er spastiker og har en hjerneskade. Gitte bor i Korsør.

Det var svært i starten

- Jeg vil godt indrømme, at det var svært i starten!

Gitte Larsen lægger ikke skjul på, at det var hårdt at komme ind i HB.

- Gennemsnitsalderen var koloenorm – og jeg er jo ikke selv just ung. Jeg havde også kun siddet kort tid som kredsformand, så det var lidt overvældende det hele. Det var svært at komme ind blandt garvede, som jeg følte kunne det hele. Men man finder jo så også ud af, at de har deres at kæmpe med.

- Der er en god tone. Der bliver lyttet, og man bliver hørt. Det er godt, at der er nogle weekendmøder et par gange om året, hvor man kan få talt noget mere sammen. Der er også en masse arbejde i det. En helvedes masse papirer. Det kan ikke gøres med hænderne i lommen – og det er selvfølgelig heller ikke meningen.

Gitte Nævner det netværk og de informationer hun får på HB-møderne som vigtige på mere end en måde – for eksempel er det med til at klæde hende bedre på til kredsarbejdet:

- I perioder har jeg tidligere følt mig lidt utilstrækkelig. Jeg var ikke klædt ordentlig på, når jeg stod over for en politiker. Det er jeg mere nu. Jeg bruger også andre HB-medlemmer, hvis jeg har behov for viden om noget bestemt i kredsarbejdet.

Gitte har særligt fokus på de unge udviklingshæmmede. Og så vil hun gerne have kredsarbejdet moderniseret:

- Vores kredsarbejde skal være lidt anderledes. Kredsene, HB og sekretariatet skal hænge bedre sammen. Jeg sidder i relationsudvalget, og her diskuterer vi blandt andet, hvad kredsene kan stille af krav til HB og omvendt. Vi skal have et apparat, hvor kredsene kan ringe og få hjælp lynhurtigt. Det vil jeg være med til at arbejde for.

Og så har hun også fået en bedre forståelse af, hvordan LEV er sat sammen: - Alle de huse, sommerhuse, ansatte! LEV er jo stort! Siger Gitte Larsen, der på trods af de indledende udfordringer er klar til at stille op til endnu en HB-periode til november.

Stiller du op til HB?

Se mere om opstillingsreglerne til HB på side 29.

Klar til Start

"Klar til Start" er et unikt uddannelses- og opkvalificeringstilbud til personer med kognitive vanskeligheder - med jobgaranti

For mere information kontakt os via www.klartilstart.dk

"Jeg er super glad for et job i fakta. Flinke mennesker, flink chef og gode kollegaer"

• Nick Bojer
fakta
per det smart.

UNGE
UDVALGTE
UDVALGTE
UDVALGTE

CSR PEOPLE PRIZE
2015 - VISA.BK

Ørnehøj.dk
Bliv klar til livet på din måde!

SOLHJORTEN
Specialskole for udviklingshæmmede

TRIVSEL LÆRDOM UDVIKLING

SOLHJORTEN ER ET UNDERVISNINGSTILBUD
TIL UDVIKLINGSHÆMMEDE BØRN OG UNGE,
HVOR DER UNDERVISES UD FRA RUDOLF
STEINERS PÆDAGOGIK

UNDERVISNINGSFORLØBET TILRETTELÆGGES,
SÅ ALLE TRE DELE AF MENNESKET I LØBET
AF DAGEN FÅR TILSTRÆKKELIG NÆRING OG
DERMED BRINGES I EN SUND OG HARMONISK
BALANCE.

Kålundsvej 24
3520 Farum

Tlf: 4495 4650
CVR.nr. 2635900

post@solhjorten.dk
www.solhjorten.dk

Højskolen i Krummerup Specialskole med 25 års erfaring

Højskolen i Krummerup er en
specialskole for udviklings-
hæmmede unge. Hos os er der
plads til forskellighed, faglig
fordybelse og læring der giver
livsduelighed. Kom og besøg os
- vi vil glæde os til at se dig.
Læs mere på krummerup.dk

Højskolen i Krummerup
Socialpædagogisk Center
Næstved Kommune
krummerup.dk

Haldagermaglevej 6
4250 Fuglebjerg
telefon 5588 2360
Krummerup@naestved.dk

HØJSKOLEN I
KRUMMERUP
lær & bo

Landsforeningen LEVs hovedbestyrelse indkalder hermed til ordinært repræsentantskabsmøde

Lørdag 5. november kl. 13

til søndag 6. november 2016 kl. 16.00

Mødet afholdes på Comwell Kolding,

Skovbrynet 1, 6000 Kolding

Jf. vedtægternes § 6, stk. 9 afholdes mødet med følgende dagsorden:

- Valg af dirigent og stemmeudvalg.
- Godkendelse af fremmødte repræsentanter og fuldmagter.
- Drøftelse af hovedbestyrelsens udsendte beretning.
- Forelæggelse af status over den økonomiske udvikling de forgangne fire år, seneste regnskab til orientering samt oversigt over den forventede økonomiske udvikling for den kommende periode.
- Fastlæggelse af medlemskontingent for de førstkomende fire år.
- Fastlæggelse af tilskud til kredsene for de førstkomende fire år.
- Drøftelse af eventuelle forslag fra hovedbestyrelsen, kredsene, foreningerne og medlemmer af repræsentantskabet.
- Fastlæggelse af visioner og handleprogram for Landsforeningen LEVs virke de kommende fire år.
- Valg af landsformand, for de førstkomende fire år.
- Valg af Landsforeningen LEVs næstformand blandt de nyvalgte hovedbestyrelsesmedlemmer for de førstkomende fire år.
- Valg af 3 medlemmer og 2 suppleanter til forretningsudvalget blandt de nyvalgte hovedbestyrelsesmedlemmer for de førstkomende fire år. De to suppleanter vælges som henholdsvis 1. og 2. suppleant og indtræder i givet fald i Forretningsudvalget i denne række følge.
- Valg af Landsforeningen LEVs statsautoriserede eller registrerede revisor for de førstkomende fire år.
- Eventuelt.

§ 6, stk. 17. Forslag jf. dagsordenens punkter e, f, g og h skal være Landsforeningen LEVs sekretariat i hænde senest 6 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

Tilmelding af delegerede til repræsentantskabsmødet skal ske senest lørdag d. 8. oktober 2016.

Medlemmer af Landsforeningen LEV eller foreningerne, der ikke er udpeget som repræsentanter på repræsentantskabsmødet, kan for egen regning overvære repræsentantskabsmøderne uden tale- og stemmeret.

Landsforeningen LEVs hovedbestyrelse indkalder hermed til valg af hovedbestyrelsesmedlemmer for perioden 2016-2020. Ifølge vedtægternes § 6 finder valgene sted inden repræsentantskabsmødet. Valgene sker på følgende datoer:

Valggruppe 1: Region Hovedstaden

Københavns Storkreds, Københavns Omegns Storkreds, Nordsjællands Storkreds og Bornholms Storkreds

Tirsdag d. 30. aug. 2016 kl. 18.30

HH-Huset i Høje-Taastrup

Valggruppe 2: Region Sjælland

Sjællands Storkreds

Torsdag d. 1. sept. 2016 kl. 18.30

HH-Huset i Høje-Taastrup

Valggruppe 3: Region Syddanmark

Fyns Storkreds og Sydjyllands Storkreds

Onsdag d. 24. aug. 2016 kl. 18.30

Fuglsangcentret i Fredericia

Valggruppe 4: Region Midtjylland

Østjyllands Storkreds og Vestjyllands Storkreds

Tirsdag d. 23. aug. 2016 kl. 18.30

Medborgerhuset i Silkeborg

Valggruppe 5: Region Nordjylland

Nordjyllands Storkreds

Mandag d. 22. aug. 16 kl. 18.30

Tylstrup Kro

Opstilling til hovedbestyrelsen sker senest 4 uger før valget i den enkelte valgkreds ved indsendelse af opstilling til LEVs sekretariat.

Tilmelding af repræsentanter til valggruppemøde skal ske senest 4 uger før mødet i den enkelte valggruppe.

På vegne af hovedbestyrelsen
Sytter Kristensen, Landsformand

Niels Bohrs Vej 20 • Stilling • 8660 Skanderborg • Tlf. 8793 8793 • www.bccatering.dk

SUNWING - VERDENS BEDSTE FAMILIEFERIE

Sunwing er familiens frirum - så enkelt kan det siges. Her har vi tænkt på alle detaljer for, at jeres ferie kan blive så afslappet som mulig. Så glæd jer til handicapvenlige lejligheder, nem adgang til store poolområder, sjov underholdning, gratis wi-fi og restauranter, som er skabt til ren familiehygge! Når I vælger Sunwing, har I også mulighed for at bestille All Inclusive. Og med Spies Easy Travel har vi gjort selve rejsen endnu nemmere med blandt andet direkte transfer og check-in af bagage på hotellet, så I slipper for køen i lufthavnen ved hjemrejse. Uanset handicap er der mange dejlige Sunwings at vælge mellem til sommer, prøv for eksempel Mallorca, Rhodos eller Cypern.

BØRN
SPISER FOR 0,-

Bestil ferien på spies.dk eller 70 10 42 00

SPAC tilbyder regionalt:

- Professionel Socialpædagogisk støtte (§85) i borgernes eget hjem.
- Aflastning tilbud f.eks i weekenderne (§85)
- Netværksgrupper, hvor man kan møde ligestillede og opbygge et netværk

Ovennævnte tilbydes enkeltvis eller i samlet forløb, alt efter den enkelte borgers behov.

Vores netværksgrupper er opdelt i følgende grupper:

- Uddannelse og beskæftigelse
- Botræning
- Personlig udvikling
- Sund kost og motion

Vi hjælper med særlige svære sager. Få den bedste service nu og i fremtiden.

Ring og få en uforpligtende snak og et tilbud.

Telefon 28 83 32 01

se mere på www.spac-kbh.dk

DEN SELVEJENDE INSTITUTION OXEN

Siden 1987

„at leve et godt liv med Prader Willi Syndrom“

Oxen har en ledig plads.

Dagcentret Kærren har 4 ledige pladser.

Send os en mail på: oxen@bbsyd.dk

www.oxen-botilbud.dk

www.facebook.com/groups/botilbuddetoxen/

DSI HEDEHUSET I MARIAGER

- EN FORSKEL, DER GØR EN FORSKEL...

- Harlekin dagbeskæftigelse
- Botilbud
- \$85 bostøtte
- Ressourceforløb
- Opholdssted for børn & unge
- Intern skole for børn, unge & voksne

VI BENYTTER

DSI HEDEHUSET
www.hedehuset.dk

Dagbeskæftigelse, STU-elever,
midlertidigt botilbud for
afdækning/udredning

Røllum Gl. Skole

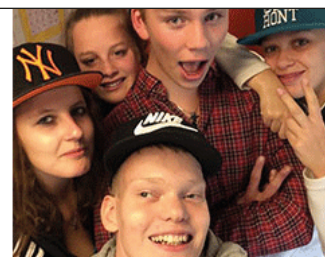
Tinglevej 256 • 6200 Aabenraa • Tlf: 2032 3304

Email: glskole@rollum.dk • www.rollum.dk

Tlf. 87 13 25 00
lyngaaskolen@msb.aarhus.dk
www.facebook.com/lyngaaskolen

LYNGÅSKOLEN

- DET ER DIT LIV!

STU L

- FOR UNGE
MED SÆRLIGE BEHOV
ELLER UDVIKLINGSHÆMNING

STU M

- FOR UNGE
MED MULTIPLE
ELLER KOMMUNIKATIVE
FUNKTIONSNEDSÆTTelser

STU4

- FOR UNGE
MED AUTISME ELLER ADHD

Lyngåskolen
Graham Bells Vej 1D
8200 Aarhus N

AF ARNE DITLEVSEN ■

KREDSCAMP: Fokus på førtidspension

For fjerde gang kunne medlemmer af LEVs kredse og tilsluttede foreninger i april mødes til kredscamp og her snakke sammen på tværs om aktuelle emner. I år var fokus på 'førtidspension' – eller rettere udfordringerne med at unge udviklingshæmmede kan få det. På campen kunne man være med til at udvikle kommende kampagner, som skal være med til at kaste lys over dette tema både lokalt og nationalt. Det kom der mange spændende diskussioner ud af

FØRTIDSPENSION PÅ DAGSORDENEN

Målet med fokusområdet har fra starten været at skabe opmærksomhed om problemet på både lokalt og nationalt plan for ultimativt at få ændret tilgangen i kommunerne, så tildeling af førtidspension igen kommer til at foregå i overensstemmelse med loven.

I første omgang skal en håndfuld pilot-kredse arbejde med lokale initiativer og strategier for at få nogle erfaringer med, hvad der virker og ikke virker. Derfor diskuterede man i en workshop nogle af de hovedbudskaber, en kampagne kan omfatte. Som udgangspunkt for debatten præsenterede organisationskonsulent Stig Christensen forsamlingen for tre mulige hovedbudskaber:

- 1) Alle mennesker med udviklingshæmning skal tilbydes førtidspension;
- 2) Lad fornuften råde og brug offentlige midler med omhu;
- 3) Giv udviklingshæmmede en god start på voksenlivet.

Det affødte en masse diskussioner: En fortalte om, at den lokale socialudvalgsformand i kommunen havde hørt om KLAP og nu mente, at det var da noget for alle udviklingshæmmede – og så

Thomas Gruber, politisk konsulent i LEV, startede dagen med et oplæg om det aktuelle landspolitiske arbejde.

En dag i handicappolitikens tegn. Førtidspension er fokusområde for LEV i 2016, og det var kodeordet for mange af de oplæg og diskussioner, der var på LEVs kredscamp i starten af april i Handicaporganisationernes Hus i Høje Taastrup. Det skyldes selvfølgelig, at et helt centralt problem for mange unge udviklingshæmmede i dag er at få tilkendt førtidspension. I stedet placeres de på kontanthjælp eller andre lavere ydelser, mens de sendes i forskellige ressourceforløb og jobafklaringer. Kun cirka hver anden 18-årig udviklingshæmmede får i dag tilkendt førtidspension, hvor det før fleks- og kontanthjælpsreformen fra 2012 var så at sige alle.

Gitte Larsen og Anette Jensen kom helt tilfældigt til at sidde ved siden af hinanden på kredsescampen. De hilste på hinanden og Gitte kom så til at se på Anettes navneskilt. Her kunne hun se, at Anette repræsenterede Slagelse/Sorø-kredsen. Og det var lidt pudsigt, for her er Gitte formand, og hun havde aldrig før set Anette. Gitte spurgte lidt ind til, hvem Anette var, og det viste sig, at Anette er nyvalgt bestyrelsesmedlem af kredsen. Hun var desværre blevet forhindret i at deltage i årets kredsgeneralforsamling på grund af sygdom, men efter forhåndstilsagn blev hun alligevel valgt in absentia.

behøvede de jo heller ikke at få pension. En anden nævnte, at det er svært at trænge igennem til både politikere og almindelige mennesker, fordi de ikke ved, hvad udviklingshæmning er, og hvordan sådanne borgere kan se ud.

Helt konkret så blev der efterspurgt viden, data og facts om, hvor mange udviklingshæmmede der har fået et ressourceforløb, og hvad det har ført til. For uden det som baggrund kan det være svært at dokumentere problemets omfang.

I en anden workshop var stor interesse for at diskutere, hvad man i pilotkredsene indlende kan sætte fokus på, eksempelvis:

- Hvordan får man mere viden ind i kommunerne om mennesker udviklingshæmning?
- Hvordan får man fat i dem, som sætter dagsordenen i kommunen?
- Hvilken 'mur' (manglende forståelse, viden etc.) møder kredse i kommunerne, og hvordan kan man overvinde den?

- Hvordan finder man i en kreds ud af, om unge udviklingshæmmede får tildelt førtidspension eller ej, herunder hvor mange der er i målgruppen i kommunen?

Den indledende fase med dette fokus-tema finder sted primo april – medio juni, og det var ved dette blads deadline ved at blive besluttet, hvilke kredse der skal være pilotkredse.

Det er begrænset, hvad man kan nå at få gjort i den relativ korte første fase, og derfor vil der primært være fokus på at få afprøvet nogle ting og strategier herunder, hvordan man kan arbejde som pilotkreds, så sekretariatet og kredse får oparbejdet nogle erfaringer om dette. Det vil foregå som et samarbejde mellem pilotkredsene og LEVs nye organisationskonsulent Lasse Højbjerg Helsted.

NY KREDESCAMP TIL EFTERÅRET

I alt deltog omkring 70 personer i kredsescampen. Den bliver i øvrigt allerede den 24. september fulgt op af en ny, som kommer til at foregå i Middelfart. Mere om det på LEVs hjemmeside, nyhedsbreve etc. i de kommende måneder.

LivogJob er et STU tilbud med mulighed for at bo i et udviklende ungdomsmiljø.

Vi har:

- Mange års erfaring i unge med særlige behov
- 16 pladser, hvoraf de fire er til unge med et fysisk handicap / kørestolsbrugere.
- Tæt kontakt med lokalområdet, så vi kan have relevante praktikker til de unge.
- Internt arbejder vi bl.a. med blomster og lys samt mange faglige og teoretiske fag.
- Et kristent værdigrundlag og etik, der giver glæde, plads og værdi i hverdagen.

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar

LivogJob
Hans Egedesvej 5
4850 Stubbekøbing
Tlf. 5444 1705
mail@livogjob.dk • www.livogjob.dk

Handicap- og specialundervisning for unge og voksne
i Storkøbenhavn

Borgere med udviklingshæmning eller autisme
og borgere med synshandicap

Undervisningen foregår flere steder i
det Storkøbenhavnske område.

Folkeoplysningsundervisning i mange
forskellige fag og kompenserende
specialundervisning efter
godkendelse i de enkelte kommuner.

Kontakt Suka for mere information.

Rekvirer programmer tlf. eller download fra hjemmesiden
Nyt program vedr. 2016-17 udkommer omkring uge 21.

Program vedr. synsområdet udkommer senere.

*

Høje Gladsaxe Torv 4

2860 Søborg

Tlf. 39 56 03 79 - Fax 39 56 03 25

Mail: suka@suka.dk - www.suka.dk

Tinnetaard
Bo- & Erhvervsskole

Tinnetaard tilbyder:

- STU-uddannelse
- Landbrug, 70 ha
- Økologisk æggproduktion
- Skovbrug, 50 ha
- Køkken- og servicemedhjælperlinje
- Landbrugs- og skovbrugs-
medhjælperlinje
- Mekaniker-, håndværker- og
pedalmedhjælperlinje
- Køkken- og botræning
- Skole med tablets og IT
- 6 heste, egen ridehal
- Interne praktikker
- Eksterne praktikker
- Lån af mountainbike og scooter
- Hjælp til erhvervelse af kørekort
- Undervisning efter mesterlære-
princippet

Tinnetaards bomuligheder:

- Ungdomskollegium - trin I
- Nr. 29 - botilbud - trin II
- Vongegaard - botilbud - trin III
- Selvstændige lejligheder - trin IV

På Tinnetaard er der egen ungdoms-
klub, og der er mulighed for at af-
prøve forskellige boformer efter indi-
viduelle behov og ønsker.

For mere information:

Tinnetaard Bo- & Erhvervsskole
Hammervej 28
7173 Vonge
Tlf. 76709191
info@tinnetaard.dk
www.tinnetaard.dk
www.facebook.com/tinnetaard

STU på Synscenter Refsnæs

Måltrettet unge blinde eller svagsynede med multiple funktionsnedsættelser

Unge på STU udvikler deres personlige, sociale og faglige kompetencer i et ligeværdigt miljø
sammen med andre unge. Undervisning med synskomputerende hjælpemidler,
praktikophold, afklaring af ressourcer og meget mere

Refsnæs tilbyder også Botilbud efter Lov om social Service, her forbereder den unge sig på det
gode voksenliv. Praktikophold i 1-2 uger tilbydes uden betaling.

Kontakt: Berit Houmølle - Souschef • Områdeleder - Skole og Specialrådgivning
Kystvejen 112 • 4400 Kalundborg • Tlf.: +45 5957 0257 • Mobil: +45 6062 1115

Det skrev vi...
for **23** år siden

AF IB PEDERSEN ■

Ib's minder fra anstalten i Vodskov

På sin 50-årsdag tænker Ib tilbage på sit liv

De kom og hentede mig en dag på Haraldslund. De sagde, at vi skulle ud at køre en tur. De sagde ikke, hvor vi skulle hen. Jeg landede på Vodskov, som 6-årig sammen med mænd på 30 år, der legede med bamser. Allerede efter 1 time, så skolelederen mig. Han spurgte om, hvad jeg skulle der – han fik mig flyttet i løbet af en time. Kostskolen, som jeg blev flyttet til, blev mit hjem, indtil jeg var atten år. Jeg var dog hjemme i et par år.

Jeg hedder Ib, jeg er født i 1943. Allerede da jeg var ca. 3 måneder, kom jeg hjemmefra. Jeg ved ikke hvorfor, måske fordi min mor var enlig mor? Mine familieforhold er lidt rodede. Jeg kom på børnehjemmet Haraldslund. Der var jeg så indtil 1949, hvor jeg blev flyttet til Vodskov.

Efter, at jeg ikke havde set min mor i to år, kom jeg hjem og være. Der kom så en dag en dame, som skulle lave en intelligenstag på mig. Hun kom meget tidligt om morgenen, så det havde jeg ikke lyst til at være med til. Hun bad mig lægge et puslespil. Jeg sagde, at det havde jeg ikke lyst til på den tid af dagen. Hun ville have, at jeg skulle tilbage til Vodskov. Min mor "åbnede døren og råbte, så hele opgangen kunne høre det: "Der er døren, kan du så komme ud". Bagefter sagde hun til mig, at jeg skulle gå ud bagved, for hende fra Vodskov stod udenfor, og hun ville tage mig med, hvis hun kunne få fat i mig. Hun blev derude i over en time, men hun fik mig ikke med.

Senere blev min mor syg – og blev indlagt på Skørping Sanatorium. Så kom jeg til Vodskov igen. Jeg kunne godt lide at være på kostskolen, men jeg ville hellere have været hos min mor. Vi græd begge to, hver gang jeg havde besøgt hende – og jeg skulle af sted igen. Allerede på kostskolen var jeg med til at lave en hjemmelavet guitar, som jeg lærte at spille på. Senere fik jeg en rigtig, jeg fik musikundervisning. Drengene fik klø, når de havde lavet numre. Jeg synes, vi havde det godt nok. Men ikke alle var lige glade for at være der. En har klaget og søgt erstatning senere, det fik han ikke. Jeg synes, det er rigtigt, at han ikke fik erstatning. På et tidspunkt fik han en næsten helt ny guitar, så han har vel ikke kun fået tæsk.

Senere kom jeg på A. Der var ikke så godt. Hvis en af personalet fik et horn i siden af en, kunne man godt få nogle bank, selv om man ikke havde gjort noget forkert. Andre var meget flinke, snakkede med en – og sådan noget. Udflugterne var gode – og sommerlejr. Jeg var på den første lejr, der overhovedet var. Der var en udflugt om året – og en lejr. Der var fester – men ikke ret tit. Drengene og piger, mænd og damer boede ikke sammen. Vi måtte heller ikke snakke sammen. Blev man afsløret i det, fik man stuearrest. Kærestede man med nogen, blev man steriliseret. Hvad enten man var mand eller kvinde. Man fik så at vide, inden sterilisationen, at det var for at så kunne man kæreste. MEN man fik heller ikke lov bagefter.

I min sidste tid på Vodskov var jeg ude at tjene. Der blev jeg udnyttet. Jeg fik mindre end halvdelen af de atten-årige arbejdsdrenge mindsteløn, men måtte slide meget mere. F.eks. arbejde over – uden ekstraløn. Da jeg blev flyttet ud fra Vodskov, foregik det fra den ene dag til den anden. Jeg blev ikke spurgt, om jeg havde lyst. Jeg skulle bo helt alene. Havde slet ikke fået noget at vide i forvejen. Jeg fik ingen penge at flytte for. Jeg havde ingen penge – ingenting. Jeg fik kun lomme penge – som på Vodskov – i den første tid. Jeg lånte en dyne med. Men den skulle afleveres efter 14 dage! Jeg gik så ud til min faster og onkel, som hjalp mig med en dyne. De første tre måneder var jeg meget ensom. Jeg tog tit til Vodskov og besøgte dem der.

Efter 3 måneder begyndte jeg at få venner, kom til at arbejde i Kirkens Korshær – senere på Beskyttet værksted – og endnu senere i "Stråmændene" – et band af udviklingshæmmede i Løgstør. Vi rejser meget, vi har f.eks. spillet på Færøerne og på Island.

Der er jeg endnu – og så på Værestedet i Aalborg. Der er jeg i videogruppe. Jeg er glad for mit liv nu. Har venner – bestemmer selv, hvad jeg vil, laver de ting, jeg gerne vil. Jeg synes ikke, jeg har fået en god start på mit liv. Måske var jeg slet ikke kommet under forsorgen, hvis jeg var født i dag – og ikke i 1943.

Greva Smørrebrød

Kattesund 9 • 8700 Horsens

75 62 38 11

Mandag: 9-14
Tirsdag-torsdag: 9-17
Fredag: 9-19
Lørdag & helligdage: Lukket
Søndag: 16-20

Udviklingscenter
Grunnetsgade

Udviklingscenter Grunnetsgade

Grunnetsgade 17 • 6600 Vejen
info@grunnetsgade.dk
www.grunnetsgade.dk

Telefon (Paul Erik): 5250 7366 -(08:00 - 16:00)
Vagttelefon: 6014 7380
(Døgnbemandet)

På Sporet

1 ledig aflastningsplads

På Sporet

Jernbanevej 14 • 4440 Mørkøv
Tlf. 59 25 70 25 • www.paasporet.dk

Grydelapper I/S

Privat beskyttet beskæftigelse

Slotshaven 5 • 4300 Holbæk
Tlf. 59 48 03 62

Bo & Naboskab Vordingborg - Møn

Bo og Naboskab Vordingborg - Møn er et Vordingborg kommunes Bo og Aktivitetstilbud der yder støtte og vejledning samt beskæftigelsestilbud til voksne udviklings- og funktionshæmmende borgere i alle aldre. Tilbudene er pt. beliggende i Stege på Møn, samt Mern, Vordingborg og Stensved.

Bo og Naboskab Vordingborg - Møn • Sankelmarksvej 10A 4760
bnmon@vordingborg.dk • www.bnvordingborg.vordingborg.dk
Telefon: 55 36 40 80

Granhøj
SPECIALPSYKIATRISK BEHANDLING

ET HELHEDSORIENTERET FORLØB, TILPASSET DEN ENKELTE BORGERS BEHOV

Hos Granhøj tilbyder vi et helhedsorienteret forløb, der er tilpasset den enkelte borgers funktionsniveau og særlige behov. Gennem samarbejde med en række aktører inden for beskæftigelse og aktivering, tilbyder vi skræddersyede tilbud, der er tilpasset den enkelte borgers behov.

Læs mere på www.granhøj.dk

*Stimuler sanserne
og udvid mulighederne*

Blindestræde 1, 4300 Holbæk, tlf. 5993 2301, kontakt@granhøj.dk

Job til alle

klapjob.dk

**Er du på førtidspension
eller ved at være færdig
med en STU? Og kunne
du tænke dig et job?
Så kontakt KLAP...**

Job til førtidspensionister

Et projekt under
**Landsforeningen
LEV**

KLAP (kreativ langsigtet arbejdsplanlægning) er et projekt under Landsforeningen LEV, der arbejder for at skaffe skånejob til mennesker med kognitive vanskeligheder. KLAP har en række landsdækkende aftaler med virksomheder om at skabe jobmuligheder, ligesom vi har et landsdækkende team af jobkonsulenter som er klar til at hjælpe. KLAP har bl.a. samarbejde med Sunset Boulevard, McDonalds, Irma, Rema 1000, Silvan, Matas, Færgen, Bilka, Føtex, Steen & Strøm, Danske Diakonhjem, Region Nordjylland og Region Midtjylland.

Ørsted Telte A/S

www.orsted-teltudlejning.dk

Tlf. +45 86488965

Jens Kromanns Vej 9
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf. 75 94 56 14

Aftenskolen for udviklingshæmmede.

Ring og rekvirer program for sommerhøjskoler, weekendkurser samt for undervisning i Kolding, Fredericia Vejle, Svendborg og Langeland.

Østjysk Gulvafslibning og Maler Firma
v/Lars S. Pedersen

Alt indenfor gulvarbejde hos Østjysk Gulvafslibning

Storhøjvej 21 • 8660 Skanderborg
Tlf. 20 46 89 22 • www.oestjyskgulvafslibning.dk

hulegården

botilbud 17 voksne mennesker med funktionsnedsættelser

Et inkluderende fælleskab

Lær af livet Lær i livet Lær i livet

Du bor i et af vores ni selvstændige huse, hvor du selv deltager i at få huset til at fungere. Det handler om at være deltagende i et fællesskab, læring og udvikling. Vi hjælper dig til at finde uddannelse, arbejde eller beskæftigelse.

Du er altid velkommen til at ringe.

Aktivitetscenteret Kellersvej

Dagtilbud for voksne udviklingshæmmede

Mangfoldighed og muligheder

Fleksibilitet • Oplevelser • Neuropædagogisk tilgang • Dyrehold og ridning
Mulighed for halvtidspladser • Cafe Dukkehuset

Kellersvej 13, 2860 Søborg • Tlf. 39 57 33 60
www.gladsaxe.dk/a-c-kellersvej

Helle for fællesskab og udvikling
Efterskoleophold for sent udviklede unge

Kom og vær en del af vores fællesskab og mød nye venner.

Du møder en prøvfri skole med praktiske og kreative værksteder og hvor vi sammen har fokus på din personlige udvikling og livsglæde.

Læs meget mere om vores tilbud på:
www.efterskolenhelle.dk

helle
for at komme videre

FÅRUP SØ
Vandcykler og bådudlejning

Annalise Højrup • Fårupvej 46 • 7300 Jelling
Tlf. 75 87 18 09

Velkommen til Vilsted Sø Gård.

Kursus center, Bed & Kitchen i naturskønne omgivelser ved skov og sø. Tlf. 40904368 mail info@vilstedsoegard.dk
Vilsted.loti.dk

BO&JOB UDDANNELSEN HORSSENS

Et tilbud til unge over 18 år, som ikke umiddelbart kan gøre brug af det ordinære uddannelsessystem.

Vi introducerer til arbejdsmarkedet gennem praktikker hos lokale virksomheder.

I små bofællesskaber vejledes de unge i at bo selv - og vi tilstræber, at de unge på sigt bliver mest muligt selvhjulpne.

Der arbejdes med individuelle forløb, som i et helhedssyn tilgodeser den enkeltes ressourcer personligt, fagligt og socialt.

Vi arbejder ikke med kriminalitets- og misbrugsproblemer.

Nørrebrogade 9 • 8700 Horsens

Telefon 7560 1020

www.boogjobuddannelsen.dk

Polyfa Consultants A/S

Rådgivningsfirma for den europæiske forsvarsindustri. Formidler salg af materiel til politiet og det danske forsvar.

Tlf. 87 25 88 51 • www.polyfa.com

AL-Intra ApS

Nybølnorvej 24

6310 Broager

Telefon 74 44 18 00

Telefax 74 44 19 02

**STÅLKONSTRUKTIONER
CONTAINER**

redoffice

AB & SJ Kontor

Lillehøjvej 2 • 8600 Silkeborg

Tlf. 89 70 00 00 • Fax 89 70 00 01

www.absjkontor.dk • absjkontor@absjkontor.dk

KONTORARTIKLER • KONTORMØBLER • KONTORMASKINER • SERVICEVÆRKSTED
DATATILBEHØR • AV-UDSTYR • KANTINE & HYGIEJNE • EMBALLAGE • TRYKSAGER

Tiset Hegn og Flagstænger A/S

Kongevej 243 • Tiset • 6510 Gram

Tlf. 74 82 12 89 • Fax 74 82 13 89

BØGEVANGSKOLEN

- En fri fagskole i Vejle
- Specialundervisning og STU
- Integreret botræning
- Gøremålsundervisning
- Et levende skolemiljø

HJE Ventilation

Præstefælledvej 12

2770 Kastrup

Tlf. 32 52 84 43

www.hje.nu

BSH

BOLIGSELSKABET HOLSTEBRO

Thorsvej 96 • 7500 Holstebro

Tlf. 97 41 47 77 • E-mail: info@bsh.dk

www.bsh.dk

LEV-kontakten Regionalt opdelt

1000 - 2990

LONDER
mosaik

Valseholmen 9
2650 Hvidovre
Tlf: 33 22 30 33
www.londeromosaik.dk

FINLOW VVS A/S

TELEFON 32 51 45 59

Gasserviceabonnement med
hovedeftersyn
Totalentrepriser på køkkener
og badeværelser

Hornevej 13,
2770 Kastrup

EMIL NIELSENS SMEDEVÆRKSTED A/S GENTOFTE

 Grundlagt 1893
 Mesterloden 33
 2820 Gentofte
 TLF. 39 65 02 07

3700 - 3790

Bo- og dagtilbuddet Røbo
- støtter LEV

4000 - 4990

 MARJATTA

Tilbud til mennesker med udviklings-
forstyrrelser og udviklingshæmning:
Skolehjem, ungdomsuddannelse,
vokscentre og værksteder

Strandvejen 15 • 4733 Tappernøje • Tlf. 55 96 51 19
E-mail: marjatta@marjatta.dk • www.marjatta.dk

LF EL-TEKNIQ ApS

Wichmandsvej 10 B
4880 Nysted
Tlf. 54 87 23 32
www.lf-el.dk

5000 - 5985

 CSV Sydfyn

Jernbanegade 10 • 5700 Svendborg
Tlf. 62 23 49 00

E-mail: csvsydfyn@svendborg.dk • www.csvsydfyn.dk

6000 - 6990

DANHOSTEL
HADERSLEV VANDRERHJEM
Campingplads

Erlevvej 34 - 6100 Haderslev - Tlf. 74 52 13 47 - Fax 74 52 13 64
Haderslev@danhostel.dk www.danhostel.dk/haderslev

 **Revision- &
Regnskabskontoret ApS**
REGISTREREDE REVISORER

Telefon 74 42 36 53

Østergade 20 • 6400 Sønderborg • Telefax 74 42 37 86
E-mail: rr@revision-regnskabskontoret.dk
GODKENDT ERHVERVSSERVICE-LEVERANDØR

7000 - 7990

Skovhuus

— Since 1972 —

MADE IN DENMARK

www.skovhuus-strik.com

SKOVSERVICE

Bækgårdvej 5 Skave • 7500 Holstebro
Tlf. 9746 8448

BUUS
KØLE-SERVICE

www.buus.com

N.A. Christensensvej 35A • 7900 Nykøbing Mors
Tlf. 97 72 31 15 - Carsten 21 41 48 35

Dialog- og informationsmøde i Holbæk om ledsagelse

LEV-Holbæk inviterer til møde om ledsagelse. En stor del af de seneste år er gået med at forklare LEVs holdning til ledsagelse. Hvorfor er det nu ikke længere muligt at komme på ferier og festivaler? Der har været mange misforståelser og overraskende indlæg i debatten.

Dette vil vi gerne råde bod på i LEV-Holbæk og har derfor besluttet at invitere LEVs landsformand, Sytter Kristensen, til at forklare, hvad der er rigtigt og forkert i debatten.

Samtidig har vi inviteret formand for udvalget Aktiv hele livet – sundhed og omsorg, Pernille Kruse, til en dialog om service-niveauet og udviklingsmulighederne for handicappede i Holbæk Kommune.

Tid: mandag den 30. maj kl. 19

Sted: Ladegårdsskolen i Holbæk

Der er adgang for alle, man behøver ikke at være medlem af LEV-Holbæk, men hvis ikke, er man velkommen til at melde sig ind i LEV.

Tilmeld gerne på mail:
mogenshansen49@gmail.com
 eller på tlf. 2149 5389.

Nye medarbejdere i LEV

TINE STAMPE er startet som teamleder for projekter og fundraising. Hun kommer fra en stilling som kommunikationschef i Dansk Ornitologisk Forening.

CHRISTINA PETERSEN er startet som backoffice medarbejder i KLAP med fokus på støtte til jobkonsulenterne.

PERNILLE LAUSEN HANSEN er startet som organisationskonsulent med fokus på kredse, arrangementer og medlems-hvervning. Pernille er barselsvikar for Camilla Overgård Nielsen og ansat frem til april 2017. Pernille har tidligere været ansat som konsulent i LEVs projekt Best Buddies.

LASSE HØJBJERG HELSTED er startet som organisationskonsulent med fokus på kredsstøtte. Lasse kommer fra en stilling som fortaler- og udviklingskonsulent i Mødrehjælpen.

KARIN HAMMERLUND er startet som lønbogholder. Karin kommer fra en lignende stilling i ZBC Roskilde.

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

Skolebørns retssikkerhed halter

Maria Ventegodt Liisberg, Ligebehandlingschef på Institut for Menneskerettigheder, skriver på Altinget.dk, at det står skidt til med retssikkerheden for skoleelever. Det skyldes dårlig kvalitet af skolernes afgørelser, begrænset klageadgang og et manglende forbud mod diskrimination på grund af handicap.

"Det sker i dag, at skoler træffer indgribende beslutninger om tvangsoverflytninger af børn og om faglig støtte til børn, uden at skolerne hører barn eller forældre eller begrundet beslutningerne. Desuden er der meget begrænsede muligheder for at klage over beslutninger truffet af den enkelte skole. Og i de sjældne tilfælde, hvor der sker diskrimination på grund af handicap, kan man heller ikke klage til Ligebehandlingsnævnet.

Årsberetningerne for 2015 fra både Folketingets Ombudsmand og Klagenævnet for Specialundervisning viser, at skolerne har alvorlige problemer med at overholde forvaltningsloven.

Hvis en skoles beslutning handler om for eksempel bortvisning på grund af vold, almindelig faglig støtte eller deltagelse i klasseudflugt, kan barnet og dets forældre ikke klage til kommunen eller en statslig klagemyndighed. Skoleområdet står her i grel kontrast til det sociale område, hvor man kan klage over kommunale afgørelser til Ankestyrelsen.

Siden 2009 er den almindelige klageadgang til kommuner over afgørelser truffet på den enkelte skole afskaffet. Udgangspunktet er nu, at der ikke kan klages over afgørelser vedrørende barnets faglige udbytte og sociale trivsel. Kun hvis beslutningen handler om vidtgående specialundervisning, kan man klage til kommunen og Klagenævnet for Specialundervisning.

Det står altså skidt til med retssikkerheden for elever i skolerne. Kombinationen af dårlig kvalitet af skolernes afgørelser og meget begrænset klageadgang er bekymrende. Når der oven i købet heller ikke findes et forbud mod diskrimination på grund af handicap, så lider retssikkerheden," skriver Maria Ventegodt Liisberg.

Skal du være med til Film KNUS?

Film KNUS er den særlige scene i forbindelse med Odense Internationale Filmfestival. Her vises film produceret af mennesker med udviklingshæmning. Filmfestivalen finder hvert år sted i uge 35. I år viser Film KNUS deres program onsdag den 31. august 2016.

På filmfestivalen i 2015 blev der vist kortfilm fra syv forskellige medieprojekter. En af dem handlede om en gudstjeneste for udviklingshæmmede, en anden var en flot musikvideo lavet i bedste James Bond stil, der var også en film om en lejr tur til Norge, og der var en krimi om ulykkelig kærlighed.

En kortfilm kan være en god historie, fiktion, tegnefilm, musikvideo m.m. Kun fantasien sætter grænser for indhold og genre. Der er intet krav om en særlig høj professionel kvalitet. Alle kan være med. Bare de har en god idé, et videokamera og en computer til at redigere på.

Arrangørerne modtager frem til 15. maj kortfilm til Film KNUS-arrangementet fra skoler, beskyttede værksteder og andre steder, som arbejder med kortfilm. En film må højst vare 12 minutter. En jury udvælger cirka ti film. Filmprogrammet vil være klar inden sommerferien og udsendes til alle, som har indsendt film.

Læs mere om tilmelding og øvrige praktiske ting vedrørende Film KNUS på Facebook.

FRIHED ELLER FÆNGSEL

Uloba – Independent Living Norge SA – mobiliserer til skandinavisk kamp for handicappedes frihed og ligestilling i form af en skandinavisk conference til oktober.

Uloba, der har udviklet BPA i Norge i 25 år, skriver selv om konferencen: "På konferencen vil vi dele erfaringer og mobilisere et samarbejde mod institutionsopbygning og mod angreb på BPA."

På konferencen, der har fået undertitlen "Frihed eller fængsel" kan man møde borgere med handicap, Independent Living forkæmpere samt fagfolk fra Norge, Sverige og Danmark – blandt andet politisk konsulent i LEV, Thomas Gruber. Også Norges statsminister, Erna Solberg, kommer til konferencen.

Vibeke Marøy Melstrøm, direktør for Uloba, fortæller, at hun ved, at BPA er under pres i Sverige, og at Danmark er i spidsen med opbygning af institutioner. Derfor tror hun, at en skandinavisk conference kan give nyttige erfaringer og inspiration for handicappede fra hele Skandinavien.

Konferencen finder sted fra 13.-15. oktober. På hjemmesiden www.uloba.no kan du finde et link til programmet samt tilmeldingsoplysninger.

Specialviden skal sikre høj kvalitet i træning af ryttere med handicap

Ridning er en af de mest populære sportsgrene i dansk handicapidræt og henvender sig både til ryttere med fysiske, syns- og udviklingshandicap. Det er samtidig en sport med mange facetter, der stiller store krav til trænerens kompetencer.

Men ét er at træne ikke-handicappede i ridning – noget helt andet er at træne ryttere med forskellige typer handicap. Det kræver yderligere en specialviden, som mange klubber og trænere ikke har. Derfor tilbyder de enten slet ikke para-ridning, eller også har de ikke kompetencerne til at hjælpe og udvikle deres pararyttere. Det betyder, at medlemmer falder fra, og talenter går tabt. Dansk Handicap Idræts-Forbund (DHIF) har derfor i samarbejde med Team Danmark udarbejdet en målrettet manual til træning af ryttere med handicap, som skal komme både klubber og ryttere til gavn. Manualen har titlen "Træning af pararyttere" og er et tillæg til Dansk Ride Forbunds Aldersrelateret træning i ridning.

Karin Lindved har i manualen skrevet et afsnit omkring træning af ryttere med udviklingshandicap inden for Special Olympics. Karin er uddannet handicap-rideinstruktør og har siden 2006 arbejdet med ryttere i Special Olympics regi. Fra 2012 blev hun tilknyttet som fællestræner for Special Olympics-rytterne. Afsnittet omhandler

både praktiske og pædagogiske råd, ligesom også krav til Special Olympics-ryttere, der deltager i konkurrencer, og stævneopbygning beskrives.

"Træning af pararyttere" indeholder en bred vifte af gode råd, informationer omkring handicap, hjælpemidler, konkrete træningsforslag, klassifikation og andre relevante informationer i forbindelse med træning af ryttere med fysiske, syns- eller udviklingshandicap. Den henvender sig til alle, der arbejder med eller er omkring handicapridning og paradressur. Da det ikke ville være muligt at lave en træningsmanual, hvor man giver specifikke træningsanbefalinger for hver enkelt handicapgruppe, er formålet med manualen snarere at give inspiration med forskellige eksempler, så trænerne opfordres til at "tænke ud af boksen" og finde kreative vinkler at angribe træningen på.

Træning af pararyttere kan downloades på Dansk Handicap Idræts-Forbunds hjemmeside: dhif.dk – find den under udgivelser.

Sociale besparelser går hånd i hånd med tabte ankesager

Fører besparelser på social- og handicapområdet til svækket retssikkerhed for borgerne? Altinget har gennemgået statistikken, og noget kunne tyde på det.

Der er en tendens til, at de økonomiske nøgletal vender den tunge ende nedad på en række af de områder, hvor Ankestyrelsen flittigt omgør kommunale afgørelser.

Og de høje omgørelsesprocenter finder man i særlig grad inden for service-lovens bestemmelser for støtte til fysisk og psykisk handicappede. Det viser beregninger, Altinget har gennemført på baggrund af Ankestyrelsens ankestatistik og Danmarks Statistiks kommunale budget- og regnskabstal.

I 2014 og 2015 år omgjorde Ankestyrelsen mellem 42 og 62 procent af alle klagesager vedrørende personlig hjælp og pleje, BPA-ordninger, botilbud og beskyttet beskæftigelse. Der er tale om flere tusinde sager på meget udgiftstunge områder, som samlet koster kommunerne over 50 milliarder kroner om året.

Ser man på den rent økonomiske side af sagen, står det klart, at der samtidig er tale om et område, hvor kommunerne igennem en årrække har arbejdet på at nedbringe udgifterne.

I 2010 blev der samlet brugt lige godt 56 milliarder kroner (i 2015-priser) på de forskellige poster. Det tal faldt frem mod 2013 til knap 53 milliarder, hvorefter det steg en smule igen i 2014.

Læs meget mere om Altingets undersøgelse på www.altinget.dk/kommunal (kræver login).

LANDSFORENINGEN LEV

– udvikling for udviklingshæmmede

LANDSKONTOR:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
E-mail: lev@lev.dk
Web: www.lev.dk

KONTOR- OG TELEFONID:

Mandag til torsdag: 9.00-16.00
Fredag: 9.00-13.00
Bankkonti i AL-Bank:
5332 0245 153 (gaver og bidrag)
5323 0382 733 (kontingenter m.v.)

LANDSFORMAND:

Sytter Kristensen
Tlf. 4016 8044
e-mail: sk@lev.dk

NÆSTFORMAND

Tonny Mortensen
Tlf. 2168 6273
e-mail: tm@lev.dk

LEV BLADET:

Nr. 3/65. årgang 2016
ISSN: 1903-7937

PROTEKTOR:

Hendes Majestæt
Dronningen

MEDLEM AF:

Inclusion International
NSR – Nordisk Samarbejdsråd

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Sytter Kristensen

REDAKTION:

Arne Ditlevsen, Sytter Kristensen,
Jeppe Sørensen, Hans Andersen,
Lars Ege, Thomas Gruber

FORSIDEFOTO:

Privat

STOF TIL BLADET SENDES TIL:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
Telefax: 3635 9697
E-mail: redaktion@lev.dk
Indsendte bidrag afspejler ikke
nødvendigtvis LEVs holdninger.

DEADLINE:

Deadline for LEV 4 er den 18. maj.
Bladet udkommer medio juni.

ANNONCEEKSPEDITION:

FL Reklame
Damgårdsvvej 46, Gram
8660 Skanderborg
Tel. 8793 3788
Email: fl@flreklame.dk

OPLAG: 8.000 stk.

LAYOUT OG TRYK:

Synergi Reklamebureau Webureau

LEVS RÅDGIVNINGSTJENESTE:

Mandag, tirsdag, onsdag: 10.00-12.00.
Ring på tlf. 8038 0888.
LEV betaler samtalen.
E-mail: raadgivning@lev.dk

Assens/Middelfart/Nordfyn

Ingrid Rasmussen
Tlf. 6445 1562
e-mail: ingrid.rasmussen@kabelmail.dk

Billund

Mette Andersen
Tlf. 2870 3091
e-mail: flintemarken@gmail.com

Bornholm

Henrik Stilling
Tlf. 2617 0829
e-mail: hstilling@gmail.com

Djursland

Per Sørensen
Tlf. 8639 4881
email: sorensen.ahorn6@mail.tele.dk

Dragør/Tårnby

Tina Greve
Tlf. 6071 4705
e-mail: tina-greve@hotmail.com

Egedal

Jane Villemoes
Tlf. 4031 7597
e-mail: janevillemoes@msn.com

Esbjerg/Fanø

Dorthe Højriis Thomsen
Tlf. 7545 0383
e-mail: dhtprivat@mail.dk

Favrskov/Skanderborg

Lone Thykær
Tlf. 8691 1070
e-mail: thykeer@webspeed.dk

Faxe/Vordingborg/Stevns

Winnie Lindner Pedersen
Tlf. 2945 8313
e-mail: winnie_lindner@mail.tele.dk

Fredensborg/Hørsholm/Rudersdal

Flemming Sundt
Tlf. 4586 1707
e-mail: flemmingsundt@gmail.com

Frederiksberg

Kirsten Bartroff
Tlf. 3871 3158
e-mail: kirsten.bartroff@kreds.lev.dk

Frederikssund

Ninette Hartwich
Tlf. 4738 4010
e-mail: lev.frederikssund@gmail.com

Furesø

Sine Holm
Tlf. 4498 4454
e-mail: sine.holm@biomerieux.com

Fåborg-Midtfyn/Ærø

Ulla Stick
Tlf. 6268 1987
e-mail: ulla.stick.kredslev@mail.dk

Gentofte

Jens Christian Pedersen
Tlf. 3968 2056
e-mail: jcpedersen@gmail.com

Gladsaxe

Alice Rasmussen (kontaktperson)
Tlf. 3969 5852
e-mail: alice.rasmus@webspeed.dk

Greve

Allan Jørgensen
Tlf. 4390 8963
e-mail: allan_joergensen@mail.dk

Haderslev

Solvej Laugesen
Tlf. 7484 1665
e-mail: solvej1954@gmail.com

Halsnæs

Rita Simonsen
Tlf. 4971 9471
e-mail: ritas@os.dk

Hedensted/Horsens

Dorrit S. Haulrich
Tlf. 7589 7919
e-mail: dokinira@hotmail.com

Helsingør

Jacob Svendsen
Tlf. 4922 6162
e-mail: jacob.svendsen@pol.dk

Herlev

Malene Hyldekrog
Tlf. 2467 3179
e-mail: malene@hyldekrog.dk

Hillerød/Allerød

Dorthe Kann
Tlf. 4826 1050
e-mail: dkann@dadlnet.dk

Holbæk

Morten Løvschall
Tlf. 5917 3917
e-mail: morten@lovschall.name

Høje Taastrup

Erik Petersen
Tlf. 2211 3430
e-mail: svane1@post11.tele.dk

Kalundborg

Søren Hansen
Tlf. 5950 7416
e-mail: sdh@dbmail.dk

Kerteminde

Laurits Nielsen
Tlf. 6534 1509
e-mail: lauhed1@gmail.com

Kolding

Inge Stausholm
Tlf. 7553 1320
e-mail: inge@istausholm.dk

København

Danielle Pröschold
Tlf. 4013 7016
e-mail: danielle@proschold.dk

Køge

Claus Nielsen
Tlf. 5628 3428
e-mail: claus.e.nielsen@gmail.com

Lolland-Falster

Kari Nordeide
e-mail: kari.nordeide@gmail.com

Morsø

Lone Øst
Tlf. 9776 4698
e-mail: zenofexxx@sol.dk

Nyborg

Ole Skovsbøll
Tlf. 4029 6097
e-mail: skovsboell@hotmail.com

Næstved

Hanne Kristensen (kontaktperson)
Tlf. 2291 5746
e-mail: larskristensen@stofanet.dk

Odder/Samsø

Tom Møller Jensen
Tlf. 3020 9133
e-mail: tom.m.jensen@gmail.com

Odense

Ib Poulsen
Tlf. 5386 1402
e-mail: ib.poulsen@gmail.com

Odsherred

Dorthe Pedersen
Tlf. 2120 8284
e-mail: dorthepedersen@hotmail.com

Randers

Preben Schmidt
Tlf. 8640 2217
e-mail: preben@achtonschmidt.dk

Ringsted

Mona Williams
Tlf. 5764 3584
e-mail: lev.ringsted@gmail.com

Roskilde/Lejre

Bjørn Lykke Sørensen
Tlf. 6172 0976
e-mail: bohls29@gmail.com

Rødovre

Tom Olsen
Tlf. 2021 3651
e-mail: tom-riechmann@post.tele.dk

Silkeborg

Anders Christensen
Tlf. 8684 6221
e-mail: anderschristensen1976@gmail.com

Skive

Jørn Bruun
Tlf. 3023 5517
e-mail: bruun.skive@youmail.dk

Slagelse/Sorø

Gitte Larsen
Tlf. 2853 1309
e-mail: gla@attheweb.dk

Solrød

Carsten Wærns
Tlf. 5614 4125
e-mail: waerens@webspeed.dk

Svendborg/Langeland

Frank E. Jensen
Tlf. 6222 1490
e-mail: edelberg@stofanet.dk

Sønderborg

Finn Schmidt (kontaktperson)
Tlf. 2532 0805
e-mail: fluefinn43@gmail.com

Thisted

Gerda Kobberøe (kontaktperson)
Tlf. 9793 7444

Tønder

Jens Ellekjær
Tlf. 7472 4094
e-mail: je@kreds.lev.dk

Varde

Ole Lennart
Tlf. 2170 0359
e-mail: familien-lennart@mail.dk

Vejle

Finn Nygaard
Tlf. 7552 4740
e-mail: finn@asbovej.dk

Vejle

Kirsten Marie Sørensen
Tlf. 2176 3921
e-mail: ksorensen@stofanet.dk

Vendsyssel

Fridolin Laager
Tlf. 6146 8087
e-mail: laagerf@gmail.com

Vestegnen

Niels Tobiasen
Tlf. 2420 1624
email: lev.vestegnen@kreds.lev.dk

Vestjylland

Kurt Veise
Tlf. 6140 9025
e-mail: kurt.veise@lev-vestjylland.dk

Viborg

Susanne B. Andersen
Tlf. 2822 0596
e-mail: susannebandersen5@gmail.com

Aabenraa

Calle Bork Thams
e-mail: callethams@gmail.com

Aalborg/Himmerland

Anders Hind
e-mail: hindanders@gmail.com

Aarhus

Anni Sørensen
Tlf. 2628 3083
e-mail: anni.soerensen6@skolekom.dk

Angelmanforeningen i Danmark

Lene S. Kongpetsak
Tlf. 5380 0284
e-mail: lenesommer@kongpetsak.dk
www.angelman.dk

Danske Døvblindfødtes Forening

Vibeke Faurholt
Tlf. 9885 4332
e-mail: faurholt@mail.tele.dk
www.ddbf.info

Dansk Forening for

Tuberøs Sclerose

Liselotte W. Andersen
Tlf. 8627 7714
e-mail: brandersen@webspeed.dk
www.tsdanmark.dk

Den danske CDG-forening

Pia Seitzberg
Tlf. 4634 1546
e-mail: johnnymadsen@email.dk
www.cdg.dk

Handicappede børn og unge uden diagnose

Anja Grevinge
Tlf. 6178 0508
e-mail: formand@hbud.dk
www.hbud.dk

Landsforeningen for Rubinstein-Taybi Syndrom

Karin Kirkedal Hansen
Tlf. 7569 5559
e-mail: kirkedal.hansen@jafnet.dk
www.rubinstein-taybisyndrom.dk

UniqueDanmark

Brian Schack
e-mail: formand@uniquedanmark.dk
www.uniquedanmark.dk

Kristelig Handicapforening

Thomas Bjerg Mikkelsen
Tlf. 8741 0138
e-mail: formand@k-h.dk
www.k-h.dk

Smith-Magenis Syndrom Forening

Charlotte Munk
Tlf. 2072 0817
e-mail: skovager9@gmail.com
www.smith-magenis.dk

Landsforeningen Downs Syndrom

Karina Rhiger
Tlf. 28704868
e-mail: formand@downssyndrom.dk
www.downssyndrom.dk

Landsforeningen for Fragilt X syndrom

Eva Bryld
Tlf. 2349 0317
e-mail: formand@fragiltx.dk
www.fragiltx.dk

Dansk Forening for Williams Syndrom

Mette Grentoft
Tlf. 2261 2760
e-mail: mettegrentoft@gmail.com
www.williams-syndrom.dk

Landsforeningen for Prader-Willi Syndrom

Jytte Helgogaard
Tlf. 2167 1299
e-mail: jyttehelgogaard@tdcadsl.dk
www.prader-willi.dk

Landsforeningen for Sotos Syndrom

Yvonne Wounlund
Tlf. 6447 1090
e-mail: yvonne-wounlund@mail.dk
www.sotosyndrom.dk

Landsforeningen Rett Syndrom

Martin Jagd Nielsen
Tlf. 2170 3314
e-mail: martin@rett.dk
www.rett.dk

ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund

Lars Gjermansen
Tlf. 7572 4688, Fax 7572 4633
e-mail: ulf@ulf.dk
www.ulf.dk

Copyright:

LEV må gerne kopieres og på anden måde anvendes, hvis kilden tydeligt angives.

Et eksemplar af den pågældende publikation bedes tilsendt LEVs redaktion.
ISSN 1903-7937

Sponsoreret

Damvej 19 • 4621 Gadstrup • Tlf. 46 19 07 32 • www.rc-cool.dk

Bostedet i Nyrup er et bo- og dagtilbud for 38 voksne med lettere nedsat psykisk funktionsevne og/eller psykiatriske og sociale problemstillinger, og hvor det er muligt for beboeren at bo i tilbuddets selvstændige boliger

Bostedet i Nyrup

Skovvej 7 • 4262 Sandved
bosted@bostedetinyrup.dk
www.bostedetinyrup.dk
Tlf. 5542 1900

Anette's Rengøring

Med kost og klud dit problem, jeg fejler ud.

Hoptrup Kirkeby 16 • 6100 Haderslev

Tlf. 20 14 48 26 • www.anetteshjemmeside.com

BS REVISION

Registreret revisor

Reg. revisor Jesper Schmidt

Privat tlf. 75 65 84 86

Danas Alle 2 • 8700 Horsens

TELEFAX 75 64 56 09

Tlf. 75 64 56 06

Fruens-Ejendomsservice

Gør livet lidt lettere

Få en total løsning

- Privat rengøring • Erhvervsrengøring
- Haveservice • Vinduespolering

Tlf. 20 48 04 07

Hvor har du brug for ...

KLAR LYD?

Vi løser akustikproblemer hos alle

Ring og få et uforpligtende tilbud eller besøg vores webshop på www.alpha-akustik.dk

Langtjernvej 8A
4000 Roskilde

Hovedkontor: 70 26 14 12
Jylland: 29 91 70 26

ALPHA AKUSTIK
Specialister i akustik

Totalleverandør i betonvarer.

Kontakt os for et uforpligtende tilbud og rådgiving.

**Thisted-Fjerritslev
Cementvarefabrik A/S**
Stevnsvej 17 - 7700 Thisted - sa@tct.dk - www.tct.dk
Tlf. 97 92 25 22 Fax: 97 91 15 22

Kryb-Væk

SKADETRYKBEKÆMPELSE I GRØNNE

Alt i skadedyrsbekæmpelse
Fjernelse af hvepseboer og myrer

Landsdækkende service

Ring for et godt tilbud

Jylland/Fyn: 22 61 63 65
Sjælland: 22 61 30 92
40 94 67 13

Aflastningshjemmet Rendberg

et tilbud til udviklingshæmmede voksne og børn

Rendbjergvej 9
6320 Egernsund
Tlf. 74 44 23 52

Navigatio

Har du et barn

med autisme, ADHD eller udviklingshæmning?

Er det en udfordring at få hverdagen til at hænge sammen?
Er det svært at navigere i samarbejdet med det offentlige og skolen?

Navigatio kan være med til at skabe overblik, reducere stress, målrette indsats og tydeliggøre jeres hverdag for samarbejdspartnere.

Kontakt mig og få en uforpligtende snak om jeres situation og hvordan jeg evt. kan jeg hjælpe jer.

Se mere på
www.hanskastbjerg.dk
60 54 00 74

Holstebro Kommune

- vært for Special Olympics
Idrætsfestival 2016

Vi plejer de frivillige og skaber gode vilkår
for både bredde- og handicapidrætten

HOLSTEBRO KOMMUNE

AARS

www.aarsbo.dk

Det er godt at

BO GODT

SKS-Kraner A/S

Grønningen 10 C • 4130 Viby Sjælland
Telefon 46 19 52 53
www.skskraner.dk

Vi klarer alle opgaver! Fleksibilitet og kvalitet til den rigtige pris

Virkelyst 4 • 4420 Regstrup
Tlf. 59 12 10 44 • jc@msmv.dk

Styrke til at være noget for andre

www.sl.dk

SOCIALPÆDAGOGERNE

POST

PP

DANMARK

Magasinpost SMP
ID-nr. 42104

JEG ER UNG OG HAR
UDVIKLINGSHÆMNING - KAN
DET OVERHOVEDET LADE SIG
GØRE, AT JEG FÅR
EN FORSIKRING?

JEG BOR I ET
BOFÆLLESSKAB, ER DET
SÅ MULIGT AT FÅ EN
FORSIKRING, DER IKKE KOSTER
FOR MEGET?

JEG HAR ET HANDICAP,
SÅ DERFOR ER DER INGEN
FORSIKRINGSELSKABER, DER
VIL FORSIKRE MIG.

NÅR MAN ER
UDVIKLINGSHANDICAPPET,
SÅ HJÆLPER KOMMUNEN DA
MED EN FORSIKRING,
GØR DEN IKKE?

HVAD KAN DER SKE I
MIT LIV, SOM GØR, AT DET
ER NØDVENDIGT, AT JEG
FÅR EN FORSIKRING?

Forsikring

- er det overhovedet noget for mig?

Er dette tanker, du kan nikke
genkendende til?

Så kunne HANDI Forsikrings-
service være en god mulighed
for at få svar på dine spørgs-
mål om forsikring.

Vi tilbyder forskellige
forsikringsmuligheder til
mennesker med udviklings-
hæmning og andre handicap.

Ring til os og hør nærmere.

CODAN **HANDI**
Forsikringsservice

HANDI Forsikringsservice

Tlf. 3635 9640

(mandag-torsdag kl. 9-15:30)

Email: handi@lev.dk